

10

Ribič

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

LETO 2025
LETNIK LXXXIV
ISSN 0350-4573

Jesenski ribolov (foto: Jože Boršček)

LUNA

*Veter mi skoz misli piha,
želja iz mene se nasmiha,
da perje ptice imela bi,
ki v letu se zlati, srebri.*

*Vse reke ostale bi brez diha,
ko ribam zarja se nasmiha
in krila mojih bi strasti,
peljala me vse do noči.*

*Svetla luna riši cesto,
pa povej mi, kje je mesto,
kjer se stika zrak z zemljo,
nežno, mehko in toplo.*

*Pa povej mi, kje cvetejo,
take rože, ki ne vejo,
da nevihta se razvname
in si cvet za zmeraj vzame.*

Besedilo in fotografija: Mojca Kovač

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja

Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 195.

Izhaja vsak prvi teden v mesecu, razen števil 1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134
1000 Ljubljana

Telefon:
uredništvo: (01) 256 12 97
tajništvo: (01) 256 12 94
041 738 849
www.ribiska-zveza.si

NASLOVI ELEKTRONSKE POŠTE
RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE:

Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si

sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si

tajništvo RZS
tajnistvo.rzs@ribiska-zveza.si

računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si

uredništvo glasila Ribič
glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
Odgovorna urednica:
Nuška Božičnik

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik: Igor Kloboves

člani:
Egon Dolenc,
Vladimir Mikec,
Jure Ušeničnik Schifferstein,
Peter Weibl

ČASOPISNI SVET:
člana:
dr. Jože Ocvirk, dr. Božidar Voljč

Lektoriranje: Alenka Ličen

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se od glasila obračunava davek na dodano vrednost.

Naklada: 11.000 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Grafika Soča, d. o. o.

Glasilo je sofinancirala Fundacija za šport.

Vsebina

RIBIŠKA POEZIJA

Luna
Mojca Kovač 282

AKTUALNO

Ugotavljanje ekološkega stanja voda na podlagi rib
Dr. Daša Zabrc 284
DANUBElifelines – evropski projekt za ohranitev
rib selivk in njihovega življenjskega prostora
Žiga Tertinek in Maja Hudej 286

PRAVNI KOTIČEK

Neškodljiv prehod do vodnega javnega dobra
Anže Petrovič, univ. dipl. prav. 289

SVETOVNA PRVENSTVA

Na letošnjem SP v LRP – veteranov in invalidov sta
bila najuspešnejša Petar Dimitrovski in Iztok Štrauss
Jože Šmejc 292

MEDNARODNA PRVENSTVA

Pokal Alpe-Jadran in pokal glasila Ribič
Uredništvo 295

DRŽAVNA PRVENSTVA

Muharji veterani lovili tudi na Dravi
Drago Ornik 298

ZASLUŽIJO SI NAŠO POZORNOST

Ribiška družina Brestanica Krško in občina Krško
z roko v roki skrbita za naše mlade ribiče
Jože Šmejc 299

RIBOLOV

Kako raznolika in pomembna je izbira vab za
ribolov ščuke?
Toni Janežič 303

REPORTAŽA

Ko se uresničijo sanje
Krištof Cuderman 305

IZ RIBIŠKIH DRUŽIN

Poletno dogajanje v RD Velenje
Niko Vivod 309
Poletje je čas za ribiški tabor
Toni Janežič 311
Ribiški tabor mladih 2025 uspešno zaključen
Darko Jazbinšek 313
Mladinski ribiški tabor RD Vrhnika 2025
Vladimir Mikec 313

V SPOMIN

Stanko Žitnik 315
Srečko Lipovnik 315
Milan Maks Stopar 315

MLADI RIBIČ

Reka sedmih imen
Blaž Dominik 316

RIBIČI KUHAJO

Megla nad ribnikom, krap na krožniku
Jure Ušeničnik 318

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Dopisnike prosimo, da svoje prispevke pošiljajo na e-naslov:
glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si.

Rokovnik za leto 2025:

Ribič št.:	1, 2	3	4	5	6	7, 8	9	10	11	12
Prispevke oddati do	12. 1.	2. 2.	2. 3.	6. 4.	4. 5.	1. 6.	3. 8.	7. 9.	5. 10.	2. 11.

Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriram:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo.

Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi skladno s programsko zasnovano zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča.

ELEKTRONSKA OBLIKA GLASILA – uredite jo pri tajniku vaše ribiške družine ali na elektronskem naslovu uredništva: glasiloric.rzs@ribiska-zveza.si.

Uredništvo

UGOTAVLJANJE EKOLOŠKEGA STANJA VODA NA PODLAGI RIB

Vsi, ki se rekreativno ali strokovno ukvarjamo z rekami, jezeri, ribami in drugimi vodnimi organizmi, pogosto govorimo o ekološkem stanju teh vodnih teles. Na kaj pravzaprav pri tem mislimo? Kot vemo, dobro ekološko stanje ni samo »čista voda«, ampak pomeni celovit pogled na zdravje reke – od rib in žuželk do naravne oblike struge in kemičnih lastnosti vode.

Čisto natančno je ekološko stanje pojem, ki se v Sloveniji in Evropski uniji uporablja v okviru Okvirne vodne direktive (2000/60/ES). Nanaša se na kakovost strukture in delovanja vodnih ekosistemov, predvsem jezer, rek in obalnih voda. Ocena ekološkega stanja vključuje:

- **Biološke elemente** (združbe rib, nevretenčarjev, fitoplanktona, makrofitov),
- **Hidro-morfološke elemente** (npr. pretok, povezanost, struktura brega in dna),
- **Fizikalno-kemijske elemente** (npr. hranila, kisik, pH, temperatura, onesnaževala).

Oceno ekološkega stanja dobimo s primerjavo ugotovljenega stanja z naravnim, **referenčnim stanjem** – torej s stanjem, kakršno bi imeli vodotoki brez človekovih vplivov. Za umetna ali močno preoblikovana vodna telesa (npr. vodni zadrževalniki, rečne akumulacije ter odseki rek pod vplivom vodnih energetskih objektov) pa namesto ekološkega stanja ocenjujemo **ekološki potencial**, kjer se poleg naravnih značilnosti upoštevajo tudi spremembe zaradi rabe ter učinki omilitvenih ukrepov.

Vodna telesa se glede na ugotovljeno odstopanje od referenčnega stanja uvrščajo v enega od petih razredov ekološkega stanja: **zelo dobro, dobro, zmerno, slabo ali zelo slabo ekološko stanje**. Cilj okvirne vodne direktive je doseči vsaj **dobro ekološko stanje** za vsa vodna telesa.

Razredi kakovosti ekološkega stanja

zelo dobro
dobro
zmerno
slabo
zelo slabo

1. Biološki kazalci

• Če v reki prevladujejo domorodne, za odsek značilne vrste rib, če so ribe občutljivih vrst prisotne, in se pojavlja bogata skupnost nevretenčarjev (ličinke mladoletnic, enodnevnice, vrbnice), to kaže **na dobro ali zelo dobro ekološko stanje**.

• Če pa so ribe občutljivih vrst redko prisotne ali odsotne, prevladujejo pa tolerantnejše vrste, tujerodne vrste, to nakazuje **poslabšano stanje**.

2. Hidromorfološki kazalci

• Naravni prodnati bregovi, prisotnost tolmunov in brzic ter povezanost s stranskimi rokavi podpirajo **visoko ekološko kakovost**.

• Če pa je reka regulirana s kamnitimi zložbami, prekinjena s pragovi ali jezovi, to **zmanjša povezanost ekosistema in s tem ekološko stanje**.

3. Fizikalno-kemijski kazalci

• Nizke koncentracije hranil (dušik, fosfor), zadostna vsebnost kisika in primerna temperatura omogočajo **dobro stanje**.

• Prekomerna količina hranil iz kmetijstva ali odpadnih vod pa povzroča eutrofikacijo, kar vodi v **zmerno ali slabo stanje**.

V Sloveniji smo razvili **slovenski indeks za vrednotenje ekološkega stanja rek** na podlagi rib (SIFAIR). Trenutno je metodologija dokončno izdelana za hidroekoregijo Alpe (SIFAIR_{AL}) in hidroekoregijo Panonska nižina (SIFAIR_{PN}) (MOP, 2020). Za Dinarsko hidroekoregijo, jezera ter umetna in močno preoblikovana vodna telesa je metodologija še v razvoju.

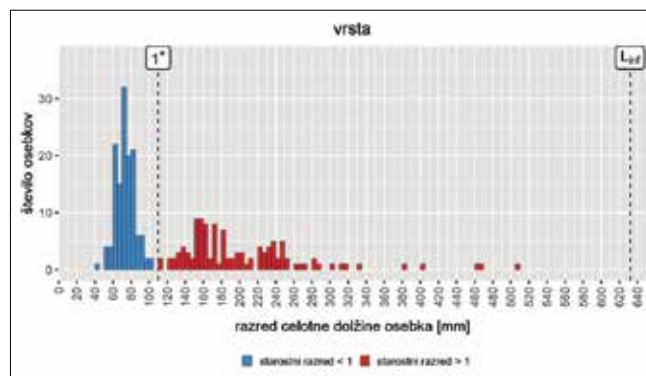
Slovenski indeks ne temelji neposredno le na vrstni sestavi rib, ampak so vrste razdeljene v ekološke skupine, in sicer glede na izbiro habitata (npr. hitro tekoče vode, stoječe vode) in glede načina razmnoževanja (odlagajo ikrice na kamnito podlago ali na vodno rastlinje). Pri izračunu indeksa se nadalje upoštevata **velikost in starostna struktura populacij**.

V slovenskem indeksu se za **oceno velikosti populacij uporablja biomasa** (kg/ha), ker je ta kazalnik bolj informativen in zanesljivejši kot število rib. Pomembno je poudariti, da dobro ekološko stanje ne pomeni več rib ali večjega števila vrst, temveč ohranjeno naravno združbo. Pri tem je posebej pomembno zavedanje širše javnosti, da z vnosom tujerodnih vrst ne prispevamo k naravni biodiverziteti. Prav tako lahko vlaganje rib tik pred vzorčenjem popači rezultate in vodi do napačnih odločitev pri načrtovanju ukrepov upravljanja voda.

Starostna struktura populacij se določa na podlagi dolžine rib, izmerjene na terenu ter znanega razmerja med dolžino in starostjo za posamezno vrsto. Zanima nas predvsem zastopanost osebkov, starejših od enega leta, saj jih z ribolovnimi metodami zanesljiveje zajamemo kot mlajše osebke. Dobra zastopanost starejših osebkov kaže na ustrezno bazo zaroda v reki in uspešen razvoj zaroda in mladice.

Del metodologije je tudi **metoda vzorčenja**, ki se glede na velikost vodotoka razlikuje, mora pa biti zasnovana na standardiziranih metodah, kar omogoča primerjavo med članicami Evropske skupnosti. Manjše in plitve srednje velike vodotoke vzorčimo z **elektroribolovom z brodenjem** po vsej širini struge na odseku, ki ni krajši od 100 m, srednje velike in velike reke kjer je globina vode prevelika za brodenje, pa z **elektroribolovom s čolna po metodi prog**.

Agencija RS za okolje (ARSO) na podlagi ocen ekološkega stanja za

Primer dolžinsko frekvenčnega histograma celotnih dolžin telesa vrste ribe

Elektroribolov v prebrodljivem vodotoku

posamezne elemente (biološke, hidromorfološke, fizikalno-kemijske) pripravi uradne ocene ekološkega stanja vodnih teles, ki služijo kot izhodišče za oblikovanje ukrepov upravljanja voda (Načrt upravljanja voda). Če je ugotovljeno ekološko stanje slabše od dobrega, je treba sprejeti ukrepe za njegovo izboljšanje.

Vsak biološki element, ki se uporablja pri vrednotenju ekološkega stanja, odraža stanje okolja na svoj specifičen način, alge in vodne rastline so pokazatelj vnosa hranil v vodni ekosistem (trofična obremenitev), alge in talni nevretenčarji so pokazatelji obremenitve z organskimi snovmi (saprobna obremenitev). Talni nevretenčarji in ribe pa so najboljši **pokazatelj hidromorfoloških sprememb in splošne degradiranosti vodotoka in zaledja**. Ribe in talni nevretenčarji sta tudi dva biološka elementa, ki najpogosteje določita zmerno ali slabše ekološko stanje – najslabša ocena namreč določa skupno oceno ekološkega stanja. RIBE so pri tem najbolj povezane s parametri, kot so npr. deleži naravnih in kmetijskih površin v neposrednem prispevnem območju, hidromorfološke spremembe vodotokov, razdalja do pregrade dolvodno, število malih hidroelektrarn v neposrednem prispevnem območju (Šter s sod., 2024).

Prav **hidromorfološka spremenjenost in splošna degradiranost vodotokov je prepoznana kot najpogostejša obremenitev vodnih**

Obdelava rib, ulovljenih z elektroribolovom s čolna po metodi prog v neprebrodljivem vodotoku.

teles (Šter s sod. 2024) v Sloveniji. Cilja dobro ali zelo dobro ekološko stanje na podlagi te obremenitve v obdobju 2014–2019 ni dosegalo 46,4 % spremljanih vodotokov.

Na Zavodu za ribištvo Slovenije (ZZRS) že več kot desetletje izvajamo vzorčenja rib v rekah in drugih vodnih telesih po Sloveniji s ciljem ugotavljanja ekološkega stanja voda. Ko bomo **indeks SIFAIR** razvili za vse slovenske hidroekoregije in ga vključili v uradne ocene stanja voda, se bo verjetno izkazalo, da je stanje naših vodotokov še slabše, kot ga trenutno zaznavamo brez upoštevanja ribjih združb. Vključitev ribjih združb v oceno ekološkega stanja je torej nujen korak, saj lahko le na ta način pripravimo realne in učinkovite ukrepe za varovanje ter trajnostno upravljanje voda.

Pri izvajanju terenskih raziskav **so ribiči nepogrešljivi sodelavci**. Njihovo poznavanje rek in lokalnih razmer je pogosto odločilno, da vzorčenja sploh lahko izvedemo uspešno.

Vzorčenja rib za ocenjevanje ekološkega stanja se v približno 90 % izvajajo v ribolovnih revirjih na tekočih vodah, preostalih 10 % pa v rezervatih, na gojitvenih potokih z novimi sonaravnimi pristopi vzreje in v revirjih brez aktivnega ribiškega upravljanja. **Redni monitoringi** na stalnih vzorčnih mestih tako razkrivajo trende v ribjih populacijah, ti podatki pa služijo kot dragocena strokovna podpora pri načrtovanju ribiškega upravljanja.

Pomembno je še poudariti, da pravilno **načrtovan in trajnostno usmerjen ribolov ni obremenitev za vodotoke**. Nasprotno – tak ribolov je združljiv z ohranjanjem dobrega ekološkega stanja in je lahko **del celovitega sistema trajnostnega upravljanja voda**.

*dr. Daša Zabrc, Zavod za ribištvo Slovenije
Foto: arhiv ZZRS*

Vir:

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike.

Metodologija vrednotenja ekološkega stanja vodotokov na podlagi rib, 2020, Ministrstvo za okolje in prostor, s. 57.

Šter T., Krivograd Klemenčič A., Kuhar U., Rotar B., Muc, T., Peternel A., Dolinar N. 2024. Primerjava obdobjnih ocen ekološkega stanja vodotokov za druga in tretja načrta upravljanja voda. 32. Mišičev vodarski dan, zbornik, VGB Maribor in Drava VGP Ptuj, Maribor, str. 43–50.

Sava (foto: Rok Rozman in Rožle Bregar)

DANUBElifelines – EVROPSKI PROJEKT ZA OHRANITEV RIB SELIVK IN NJIHOVEGA ŽIVLJENJSKEGA PROSTORA

Danube
lifelines

Financira
Evropska unija

Evropski raziskovalni projekt, namenjen ohranjanju rib selivk, bo v Sloveniji v ospredje postavil sulca. Izvedli bomo prvo sistematično telemetrijsko raziskavo, v kateri bomo poskušali osvetliti selitveno dinamiko in rabo habitatov sulca. Sočasno bomo z vsemi deležniki izvedli obsežno javno razpravo o grožnjah in ukrepih za ohranitev in izboljšanje stanja vrste, na podlagi katere bomo pripravili Strategijo za ohranjanje sulca v Sloveniji.

Sulec – simbol zdravih rek

Sulec (*Hucho hucho*) je ena najbolj prepoznavnih in hkrati ena najbolj ogroženih rib slovenskih rek. Ta endemična vrsta donavskega povodja doseže impresivne dimenzije – dolžino več kot meter in težo tudi do 30 kilogramov. Kot vrhunski plenilec ima vlogo uravnavanja ribjih združb in je kazalnik zdravega rečnega ekosistema. Če je reka dovolj čista, raznolika in povezana, da v njej preživi sulec, je to dober znak za številne druge vodne

organizme in posredno tudi za kakovost okolja, v katerem živimo ljudje.

Na žalost se je razširjenost sulca v Sloveniji v zadnjih desetletjih močno zmanjšala. Nekoč je poseljeval večje dele rečne mreže, danes pa so populacije omejene na posamezne odseke, ki so med seboj pogosto izolirani. Glavne grožnje so gradnja jezov, ki so prekinili selitvene poti, uničevanje ali zaraščanje prodišč, spremembe v pretokih in temperaturi ter vse pogostejši vplivi podnebnih sprememb.

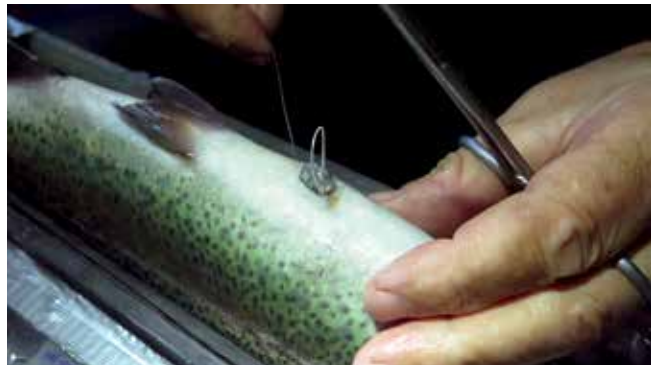
Drst sulca (foto: Rok Rozman)

Pogovor deležnikov (foto: Inštitut REVIVO)

Kamniška Bistrica (foto: Inštitut REVIVO)

Vstavljanje oddajnika (foto: Inštitut REVIVO)

DanubeLivelines projektni partnerji (foto: Joselyn Arreaga)

Telemetrija poleti (foto: Inštitut REVIVO)

Mednarodni projekt z močnim lokalnim fokusom

V naslednjih štirih letih (2025–2029) bo Slovenija aktivno sodelovala v evropskem raziskovalnem projektu DANUBE-lifelines, ki ga financira program Obzorje Evropa. Projekt združuje 24 partnerjev iz celotnega donavskega povodja, vodilni partner je Fakulteta BOKU Univerze na Dunaju, v Sloveniji pa projekt izvajamo v Inštitutu REVIVO.

Glavni cilj projekta je izboljšanje stanja rib selivk in njihovih življenjskih prostorov. Partnerji bomo:

- raziskali hidromorfološke spremembe habitatov, vključno s prekinitvami zveznosti,
- zbrali podatke o izvedenih projektih obnove in ocenili njihovo učinkovitost,
- pripravili Evropski atlas rib selivk in njihovih selitvenih poti,

- oblikovali smernice za boljše upravljanje rek ter prenos dobrih praks,

- pripravili Akcijski načrt za obnovo in varstvo habitatov rib selivk na območju Donave.

Ključni del projekta so tudi vključevanje lokalnih akterjev in nacionalnih deležniških skupin, izvajanje usposabljanj in komunikacijskih aktivnosti, ki bodo zagotovile, da bodo nabor ukrepov in smernice prilagojeni različnim velikostim in odsekom rek ter lokalnim potrebam in razmeram.

Slovenija: v ospredju sulec

Slovenske aktivnosti, ki jih vodimo, bodo osredotočene na dva cilja:

1. izboljšanje razumevanja selitvene dinamike in rabe habitatov populacije sulca na srednji Savi,
2. priprava predloga nacionalne strategije za ohranitev sulca.

Poleg Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave

Raziskave na reki (foto: Inštitut REVIVO)

Raziskave na vodi (foto: Inštitut REVIVO)

in Ribiške zveze Slovenije, ki sta pridružena partnerja projekta v Sloveniji, v načrtovanje in izvajanje aktivnosti tesno vključujemo tudi Zavod za ribištvo Slovenije in ribiške družine. Odpreti želimo prostor za pogovor vseh deležnikov, vključno s ponudniki turističnih storitev, lastniki hidroenergetskih objektov, civilnimi iniciativami, lastniki zemljišč in drugimi uporabniki vode, ki s svojimi aktivnostmi na tak ali drugačen način vplivajo na življenje in stanje populacij rib selivk in še posebej sulcev. Pogovoriti se želimo o tem, katere dejavnosti jih najbolj ogrožajo, kakšno stanje populacij si v Sloveniji želimo in kako bi lahko takšno stanje skupaj dosegli. Zbrane podatke in predloge bomo oblikovali v predlog Strategije za ohranjanje sulca.

Telemetrija – pogled v skrito življenje sulca

Izvedli bomo prvo telemetrijsko raziskavo sulca v Sloveniji. Izbranim sulcem bomo namestili oddajnike, nato pa dve leti spremljali njihovo gibanje. Takšno spremljanje omogoča, da natančneje izvememo:

- katere ovire jim onemogočajo selitve,
- kje in kdaj se največ zadržujejo v različnih obdobjih leta,
- kdaj se odpravijo na drstišča, kako hitro jih dosežejo in koliko časa se tam zadržijo,
- kako naravni pojavi in človeške aktivnosti vplivajo na njihovo vedenje (npr. poplave, vročinski valovi, čolnarjenje ipd.).

Iz raziskave pa se bomo lahko veliko več naučili, če boste pri njej sodelovali tudi ribiči. V naslednjih mesecih in letih vas torej vabimo k aktivnemu vključevanju v raziskavo. Podrobnejše informacije za vse, ki ste pripravljeni sodelovati, sledijo v eni izmed naslednjih števil.

Strategija in vključevanje deležnikov

Raziskava pa je le del zgodbe. Enako pomembna je priprava Strategije za ohranitev sulca v Sloveniji, ki bo temeljila na odprtem dialogu med vsemi, ki vplivajo na reke. Le s skupnim razumevanjem lahko odgovorimo na vprašanja:

Srednja Sava (foto: Inštitut REVIVO)

katere dejavnosti sulca najbolj ogrožajo, kakšno stanje populacije si želimo v prihodnje in katere ukrepe smo pripravljeni sprejeti, da ga dosežemo. Predlogi in izkušnje vseh sodelujočih bodo vgrajeni v strategijo, ki bo oblikovala temelje za dolgoročno varstvo vrste.

Več kot le varstvo ene vrste rib

Ohranjanje sulca presega pomen ene same ribe. Gre za varstvo celotnih rečnih ekosistemov, ki nam zagotavljajo pitno vodo, varujejo pred poplavami, omogočajo rekreacijo in ohranjajo biotsko raznovrstnost. Sulec je simbol teh vrednot – če ga bomo ohranili, bomo ohranili tudi zdrave reke za prihodnje rodove.

Projekt DANUBELifelines zato predstavlja pomembno priložnost. Prvič bomo sistematično preučevali selitve sulca v Sloveniji, hkrati pa načrtovali njegovo dolgoročno varstvo, upamo, da z vašo pomočjo.

Sulec ostaja redka, a izjemna vrsta – in prav zaradi tega je ohranjanje njegovega življenjskega prostora naloga, ki zadeva vse nas.

*Žiga Tertinek in Maja Hudej,
Inštitut REVIVO*

SPOŠTOVANI BRALCI!

Prehodno obdobje elektronske in tiskane oblike glasila se je zaključilo. Bralci, ki ste izbrali elektronsko obliko glasila, boste od februarja 2025 dobivali samo izbrano obliko na elektronski naslov. Vsi, ki pa elektronske

oblike niste izbrali, boste še naprej dobivali tiskano obliko. Še vedno pa lahko pri tajniku vaše ribiške družine ali na elektronskem naslovu glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si sporočite, katero obliko glasila želite prejemati.

§ NEŠKODLJIV PREHOD DO VODNEGA JAVNEGA DOBRA

Uvod

Pred kratkim smo lahko v več različnih medijih prebrali novico o tem, da naj bi lastniki zemljišč ob reki onemogochali dostop do sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke, pri tem pa so zemljišča ob bregu reke označena z znaki »Privatna posest« in »Prehod prepovedan«. Podobne novice so bile objavljene tudi v zvezi z omejenim dostopom do sotočja Tolminke in Soče, vezano na tamkajšnje festivalsko dogajanje. Ob tem se zastavlja vprašanje, ali je dostop do reke ali jezera pravica, ki gre vsakomur v vseh primerih? Govorimo lahko tudi o javnem dobru, ki je zagotovo eden od pomembnih temeljev blaginje določene družbe. Kaj je javno dobro ter kaj ta pojem obsega? Nadalje pa se zastavlja tudi vprašanje o tem, kakšne so dolžnosti lastnikov zemljišč na vodnem oziroma priobalnem zemljišču ter kakšne so pri tem njihove pravice. Kakšen pomen in učinek, če sploh kakšen, ima označevanje zemljišč z znaki, ki označujejo, da gre za nepremičnino, ki je v privatni lasti?

Pojem javnega dobra

Ustava Republike Slovenije v 70a. členu, ki opredeljuje pravico do pitne vode, določa, da so vodni viri javno dobro v upravljanju države. Sicer pa Ustava pojem javnega dobra zgolj omenja v 70. členu, in sicer v povezavi z možnostjo pridobitve posebne pravice do uporabe.

Javno dobro v slovenskem pravnem redu podrobneje definira Stvarnopravni zakonik, ki v 19. členu določa, da je javno dobro stvar, tj. premičnina ali nepremičnina, ki jo v skladu z njenim namenom ob enakih pogojih lahko uporablja vsakdo in je kot takšna v splošni rabi.

Kot javno dobro so tako lahko opredeljene različne stvari, in sicer praviloma nepremičnine, čeprav pojem javnega dobra nanje ni omejen. Glede na zakonsko besedilo pa je za stvari v splošni rabi bistveno, da jih lahko uporabljajo vsi ljudje in torej od uporabe ni nihče izključen, pod pogojem, da se stvar uporablja skladno z njenim namenom ter da so pogoji uporabe za vse ljudi, ki javno dobro želijo uporabljati, enaki.

Določitev kroga stvari, ki so del javnega dobra, pa je možna le tako, da se javno dobro določi v zakonu (podzakonski akt ne zadostuje), ki določa katera stvar je javno dobro in kakšni so pogoji za njegovo uporabo. Na javnem dobru se poleg pravice splošne rabe lahko pridobi tudi posebna pravica uporabe (npr. črpanje pitne vode) pod pogoji, ki jih določa zakon.

Zaključimo torej lahko, da pojem javnega dobrega obsega stvar, ki jo ob upoštevanju pogojev za njeno uporabo, skladno z njenim namenom lahko uporablja vsak, ki pogoje za uporabo upošteva.

Celinske vode in vodna zemljišča kot javno dobro

Na podlagi ureditve v Zakonu o vodah (ZV-1) je zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se posledično oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem, vodno zemljišče celinskih voda. Vodna zemljišča se nadalje delijo v dve kategoriji, in sicer na vodna zemljišča tekočih in vodna zemljišča stoječih voda.

Vodno zemljišče tekočih voda obsega osnovno strugo tekočih voda, vključno z bregom, do izrazite geomorfološke spremembe. Vodno zemljišče stoječih voda pa obsega dno stoječih voda,

vključno z bregom, do najvišjega zabeleženega vodostaja. Za vodno zemljišče štejejo tudi opuščene struge in prodišča, ki jih voda občasno še poplavlja, močvirja in zemljišče, ki ga je poplavela voda zaradi posega v prostor. Priobalno zemljišče pa je tisto zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče.

Na podlagi Zakona o vodah (ZV-1) je vodno zemljišče lahko v lasti osebe zasebnega ali javnega prava. Navedeno pomeni, da so možne vse kombinacije lastništva, torej vodno zemljišče v lasti družbe, samostojnega podjetnika, fizične osebe, društva, zavoda ali pa vodno zemljišče, ki je v lasti lokalne skupnosti oziroma države.

Zakon predpisuje tudi način določanja meje vodnega zemljišča, pri čemer se podatek o meji vodnega zemljišča vodi v vodnem katastru. Kot zanimivost je treba omeniti, da lahko določitev vodnega zemljišča poleg lastnika vodnega zemljišča ali ministrstva zahteva tudi lokalna skupnost.

Na področju vod ter vodnih in priobalnih zemljišč pojem javnega dobrega ureja Zakon o vodah (ZV-1), ki v ta namen vsebuje posebno poglavje. Zakon o vodah javno dobro deli na naravno in grajeno javno dobro.

Na podlagi 15. člena Zakona o vodah (ZV-1) so med naravno vodno javno dobro uvrščene celinske vode in vodna zemljišča, prav tako pa tudi zemljišče presihajočega jezera v času, ko je prekrito z vodo.

Glede na prej navedeno je lahko vodno zemljišče tekočih ali stoječih voda, ki ga zakon določa kot naravno vodno javno dobro, v državni ali pa tudi zasebni lasti. Možen je torej pravni položaj, v katerem je breg reke ali jezera v lasti fizične osebe, hkrati pa je zemljišče vodno javno dobro, ki ga ob enakih pogojih lahko v okviru splošne rabe skladno z njegovim namenom uporabljajo vsi.

Kot zanimivost je treba omeniti, da se za naravno vodno javno dobro ne šteje vsako zemljišče, ki ima vodo, saj ni javno dobro vodno zemljišče v lasti osebe zasebnega prava, če voda na njem ni povezana z drugimi vodami. Povezanost voda se tako pokaže kot ključen razlikovalni kriterij za določitev, ali je določeno zemljišče z vodo naravno vodno javno dobro ali ne. Enako velja za suhe zadrževalnike, tj. zemljišča, ki so namenjena zadrževanju visokih voda.

Status naravnega vodnega javnega dobrega na vodnem zemljišču se po uradni dolžnosti vpiše v zemljiško knjigo in je status takšnega zemljišča javno razviden vsakomur.

Na podlagi Zakona o vodah (ZV-1) imajo tudi lokalne skupnosti določen vzvod pri določanju naravnega vodnega javnega dobrega. Na podlagi 16. člena zakona ima namreč lokalna skupnost (zaradi omogočanja splošne rabe voda) pravico določitve statusa naravnega vodnega javnega dobrega na delu priobalnega zemljišča celinskih voda. Zemljišča pridobijo status naravnega javnega dobrega z odločbo, ki jo izda pristojni organ lokalne skupnosti. Pogoj za to pa je, da mora lokalna skupnost priobalna zemljišča predhodno pridobiti v last s pravnim poslom. Pri prometu s priobalnimi zemljišči pa je lokalna skupnost tudi prva predkupna upravičenka v vrstnem redu morebitnih drugih predkupnih upravičencev na podlagi ureditve v drugih zakonih.

Če ni možna pridobitev zemljišča s pravnim poslom, pa ima lokalna skupnost v skrajnem primeru možnost v javno korist predlagati njihovo razlastitev po predpisih, ki urejajo razlastitev. Na podlagi tretjega odstavka 16. člena Zakona o vodah (ZV-1)

je treba izkazati javno korist, ki je v tem, da mora biti razlastitev lastnika zemljišča nujno potrebna zaradi omogočanja splošne rabe voda. Navedeno v praksi pomeni, da bi bila brez tega ukrepa splošna raba vode onemogočena in bi v morebitnem postopku bilo poleg tega dejstva treba izkazati, da tudi na podlagi predhodnih pogajanj ni bilo mogoče na podlagi pravnega posla pridobiti lastništva takšne nepremičnine oziroma dela nepremičnine, ki pomeni priobalno zemljišče.

Lokalna skupnost ob določitvi statusa naravnega vodnega javnega dobra lahko podrobneje določi tudi način in pogoje splošne rabe naravnega vodnega javnega dobra. Prav tako pa lahko določi tudi posebno rabo naravnega vodnega javnega dobra.

Vodno zemljišče lahko nastane tudi zaradi prestavitve ali ureditve naravnega vodotoka, zaježitve tekočih voda, zaradi odvzema ali izkoriščanja mineralnih surovin ali drugega podobnega posega v prostor. Na podlagi 17. člena Zakona o vodah (ZV-1) lahko takšno vodno zemljišče postane grajeno vodno javno dobro, pod pogojem, če se ga lahko nameni splošni rabi. Izjema pa velja za vodno zemljišče, ki je v lasti osebe zasebnega prava, če voda na njem ni povezana z drugimi vodami.

Poleg zemljišč lahko postane grajeno vodno javno dobro tudi objekt na vodnem ali priobalnem zemljišču, če se ga lahko nameni splošni rabi, in sicer kanal, grajena obala celinskih voda in drug podoben objekt.

Grajeno vodno javno dobro nastane oziroma pridobi status javnega dobra na podlagi odločbe, ki jo izda ministrstvo po uradni dolžnosti (in ne na predlog). Če je lastnik vodnega zemljišča, ki je nastalo zaradi različnih posegov v prostor oseba zasebnega prava, lahko ministrstvo izda odločbo o statusu grajenega vodnega javnega dobra le v primeru, če država zemljišče odkupi ali ga pridobi v last po postopkih o razlastitvi.

Status grajenega vodnega javnega dobra lahko poleg ministrstva določi tudi pristojni organ lokalne skupnosti z odločbo, če gre za objekte na vodnem ali priobalnem zemljišču, ki se jih lahko nameni splošni rabi (kanal, grajena obala celinskih voda in drug podoben objekt), vendar pod nadaljnjim pogojem, da gre za objekte v lasti lokalne skupnosti.

Enako kot velja za naravno vodno dobro se status grajenega vodnega javnega dobra po uradni dolžnosti vpiše v zemljiško knjigo. Glede na navedeno zemljiška knjiga vsebuje podatke o naravnih in grajenih javnih dobrih, ki so posledično dostopni vsem, saj je zemljiška knjiga javna knjiga.

Vodna zemljišča lahko status javnega dobra tudi izgubijo, podrobnejše pogoje za prenehanje navedenega statusa prav tako ureja Zakon o vodah (ZV-1).

Vodnemu zemljišču preneha status naravnega vodnega javnega dobra, če zemljišče ne izpolnjuje več pogojev, ki naravno vodno dobro definirajo, tj. da na zemljišču bodisi zaradi naravnega dogodka ali posega v prostor ni več trajno ali vsaj občasno prisotne vode in tudi ni več pogojev za oblikovanje posebnih hidroloških, geomorfoloških in bioloških razmer, ki določajo vodni in obvodni ekosistem.

Prenehanje statusa naravnega vodnega javnega dobra pa ni avtomatično s spremembo razmer na zemljišču, temveč je prenehanje tega statusa treba najprej ugotoviti z odločbo ministrstva, ki jo slednje izda po uradni dolžnosti ali pa na zahtevo lastnika zemljišča. Šele odločba pa je nato podlaga za izbris statusa naravnega vodnega javnega dobra iz zemljiške knjige, ki se izvede po uradni dolžnosti.

Prenehanje grajenega vodnega javnega dobra poteka po smiselno enakem postopku. Za objekte na vodnem ali priobalnem zemljišču, ki se jih lahko nameni splošni rabi (kanal, grajena obala celinskih voda in drug podoben objekt), pa velja, da preneha status grajenega vodnega javnega dobra, če so objekti postali trajno nepotrebni za splošno rabo voda.

Tudi prenehanje statusa grajenega vodnega javnega dobra iz prejšnjega odstavka ugotovi ministrstvo ali pristojni organ

Zapornica Iffley Lock na reki Temzi (Oxford), ki predstavlja objekt, ki je grajeno javno dobro

lokalne skupnosti z odločbo, ki jo izda po uradni dolžnosti in je podlaga za izbris statusa grajenega vodnega javnega dobra iz zemljiške knjige, ki se izvede po uradni dolžnosti.

Pravni režim naravnega in grajenega vodnega javnega dobra

Na podlagi 21. člena Zakona o vodah (ZV-1) lahko naravno in grajeno vodno javno dobro na način in ob pogojih, ki jih določa zakon, uporablja vsakdo, ob upoštevanju, da ne vpliva škodljivo na vode, vodni režim in naravno ravnovesje vodnih ter obvodnih ekosistemov in ne omejuje enake pravice drugim. Opisan način uporabe javnega dobra pomeni splošno rabo javnega dobra.

Na vodnem dobru pa je mogoče pridobiti tudi pravico do posebne rabe, vendar je zato treba pridobiti vodno dovoljenje ali koncesijo, ob upoštevanju, da posebna raba ne sme škodljivo vplivati na vode, vodni režim in naravno ravnovesje vodnih ter obvodnih ekosistemov ter ne sme omejevati splošne rabe vodnega javnega dobra.

Pri tem lahko organ, ki je podelil vodno pravico z aktom o podelitvi vodne pravice, naloži imetniku vodne pravice obveznost, da mora na območju njenega izvajanja dopustiti splošno rabo, če s tem ni ogroženo življenje in zdravje ljudi, ali če to bistveno ne poslabša pogojev izvajanja vodne pravice.

Na tem mestu je treba zgolj omeniti, da zakon v zvezi s pravnim režimom vodnega javnega dobra določa še prepovedi in obveznosti lastnika oziroma posestnika po vzdrževanju grajenega javnega dobra ter sistem predkupnih pravic pri prodaji vodnih zemljišč ter prepoved pravnega prometa z vodnimi zemljišči v državni lasti.

Omejitve in odvzem lastninske pravice na vodnih, priobalnih in drugih zemljiščih

Lastninska pravica na stvareh, na podlagi njenega zgodovinskega razvoja, ki se odraža tudi v ureditvi v Stvarnopravnem zakoniku, pomeni najširši obseg možnih pravic, ki jih posameznik lahko ima v zvezi s posedovanjem stvari. Lastninska pravica namreč obsega pravico imeti stvar v posesti, jo uporabljati in uživati na najboljše način ter z njo razpolagati (prodaja, oddaja v najem, itd.).

Omejitve uporabe, uživanja in razpolaganja lahko določijo samo zakon (in ne morda podzakonski predpis). Takšna omejitev pa za vodna zemljišča velja na podlagi Zakona o vodah (ZV-1).

Lastništvo javnega dobra za lastnika tako pomeni določeno breme in omejitev njegove lastninske pravice, saj kljub temu, da

lastnik ni izključni imetnik pravice rabe svoje nepremičnine. Na podlagi 36. člena Zakona o vodah (ZV-1) je namreč lastnik ali drug posestnik vodnega, priobalnega ali drugega zemljišča¹ dolžan trpeti različne omejitve², in sicer zaradi varstva vodnega režima, izvajanja javnih služb in omogočanja splošne rabe vodnega dobra. Na podlagi zakona pa je za zagotovitev navedenih namenov omejitve izjemoma možna tudi razlastitev, saj se lahko lastninska (pa tudi druge stvarne pravice) na vodnih, priobalnih in drugih zemljiščih v zakonsko določenih primerih omeji ali celo odvzame.

Za namen tega prispevka v nadaljevanju obravnavamo zgolj omejitve, vezane na splošno rabo vodnega dobra.

Na podlagi 38. člena Zakona o vodah (ZV-1) mora lastnik ali drug posestnik vodnega, priobalnega ali drugega zemljišča dopustiti vsakomur neškodljiv prehod čez svoje zemljišče do vodnega dobra ter dopustiti splošno rabo vodnega dobra. Izjema velja za primere, če je na vodnem, priobalnem ali drugem zemljišču zgrajen določen tip objekta, npr. objekti za rabo voda, varstvo pred utopitvami, varstvo pred onesnaženjem ali pa objekti namenjeni obrambi države, izvajanju nalog policije, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja.

Omejitev lastninske pravice velja tudi za priobalno zemljišče, saj je raba priobalnega zemljišča, ki je neposredno povezana s splošno rabo dovoljena, če se lastniku ali drugemu posestniku priobalnega zemljišča s takšno rabo ne povzroča škoda. Zakon primeroma navaja vrste dovoljene rabe priobalnega zemljišča, in sicer gre za zadrževanje na priobalnem zemljišču in odlaganje predmetov za kopanje, potapljanje, drsanje, plovbo in podobno.

Glede na navedeno je tudi logična omejitev, da na vodnem ali priobalnem zemljišču ni dovoljeno postavljati objektov ali drugih ovir, ki bi preprečevale prost prehod ob vodnem dobru.

Na podlagi izrecne zakonske določbe lastnik ali drug posestnik vodnega, priobalnega ali drugega zemljišča zaradi omejitve, ki jih je dolžan trpeti, nima pravice do odškodnine, razen za navadno škodo. To pomeni, da ima lastnik pravico do povrnitve zgolj tiste škode, ki neposredno pomeni zmanjšanje njegovega premoženja, ne more pa npr. zahtevati povrnitve škode za izgubljeni dobiček.

Na podlagi 41. člena Zakona o vodah (ZV-1) pa je v skrajnih primerih, kadar splošne rabe vodnega dobra ni mogoče zagotoviti drugače, možna tudi razlastitev zaradi splošne rabe. Pri tem pa je treba upoštevati, da je pobudnik za takšno zahtevo Vlada RS, ki lahko zahteva odvzem ali omejitev lastninske pravice na vodnem, priobalnem ali drugem zemljišču po predpisih, ki urejajo razlastitev. Tudi lastniki priobalnih zemljišč pa niso povsem brez možnosti, sak imajo na podlagi 43. člena Zakona o vodah (ZV-1) pravico do odškodnine ali nadomestila v naravi po predpisih, ki urejajo razlastitev, če je uporaba takšnega zemljišča zaradi omejitve, ki jih je lastnik dolžan trpeti (tudi zaradi dopustitve splošne rabe), trajno onemogočena.

Na podlagi 105. člena ZV-1 pa morajo tudi vsi, ki želijo uporabljati vodno dobro, upoštevati temeljna načela sožitja pri splošni rabi vodnega dobra. Vsakdo lahko namreč rabi vodno dobro, če upošteva pogoje, ki jih določa Zakon o vodah (ZV-1), in če s takšno rabo le neznatno vpliva na količino in kakovost voda oziroma splošno stanje voda in če s tem ne omejuje ali onemogoča enakih pravic drugih in izvajanje vodnih pravic.

Splošna raba pa obsega zlasti rabo vodnega dobra za pitje, kopanje, potapljanje, drsanje ali druge osebne potrebe, če takšna raba ne zahteva uporabe posebnih naprav (npr. vodne črpalke, natege in podobno) ali zgraditve objekta in naprave, za katero je treba pridobiti dovoljenje.

¹ Druga zemljišča na podlagi ureditve v Zakonu o vodah (ZV-1) - pomeni varstvena ali ogrožena območja.

² Velja enako tudi za morsko dobro.

Prekrški

Kot vsak zakon, ki ureja določeno področje, tudi Zakon o vodah (ZV-1) vključuje prekrškovno določbo, in sicer v 181. členu določa globe za različne kršitve zakona. Globa za posameznika je predpisana v razponu od 300 do 1200 evrov, globe za pravne osebe in samostojne podjetnike pa so še višje. Pri tem je treba poudariti, da stori prekršek lastnik, ki ovira neškodljiv prehod čez svoje zemljišče do vodnega dobra ali ne dopusti splošne rabe vodnega dobra oziroma na vodnem ali priobalnem zemljišču postavlja objekte ali druge ovire, ki preprečujejo prost prehod ob vodnem dobru.

Po drugi strani pa prekršek lahko izvršijo tudi uporabniki vodnega dobra, ki izvajajo splošno rabo voda na območju, kjer je prepovedana ali omejena ali v nasprotju s predpisanim načinom in pogoji, kjer je tako določeno s predpisom vlade.

Sklepno

Ureditev javnega dobra na področju celinskih voda za lastnike vodnih in priobalnih zemljišč prinaša določene omejitve njihove lastninske pravice. Skladno z načelom nepoznavanje prava škodi (*ignorancia iuris nocet*) je temeljna dolžnost lastnikov takšnih zemljišč, da poznajo omejitve, ki jih poseben status zemljišča prinaša. Poleg drugih omejitve, ki jih določa zakonodaja, so namreč lastniki teh zemljišč dolžni trpeti tudi omejitve iz naslova splošne rabe vodnega javnega dobra. Izrecno je namreč prepovedano omejevati neškodljiv prehod čez svoje zemljišče do vodnega dobra ter omejevati splošno rabo vodnega dobra. Izrecno je tudi dovoljena neškodljiva raba priobalnih zemljišč, ki neposredno mejijo na vodna zemljišča, če je takšna raba neposredno povezana s splošno rabo. Prav tako na vodnem ali priobalnem zemljišču ni dovoljeno postavljati objektov ali drugih ovir, ki bi preprečevale prost prehod ob vodnem dobru. Povedano drugače, z ograjo, postavljanjem zidov ali pa na kakšen drugačen način je izrecno prepovedano omejiti prost prehod ob bregu oziroma dostop do reke ali jezera. Opisana ravnanja lahko predstavljajo izvršitve prekrškov, za kar so z zakonom predpisane tudi sankcije ter je določena pristojnost ustreznih državnih organov za ukrepanje. Ne gre pa tudi spregledati, da tudi za uporabnike vodnega dobra obstaja splošna prepoved povzročanja škode, saj ni dovoljen vsakršen prehod do vodnega dobra, temveč je dovoljen neškodljiv prehod čez zemljišče do vodnega dobra. Prav tako pri tem obstaja temeljna dolžnost spoštovanja, da imajo ob enakih pogojih pravico do uporabe tudi drugi.

Označevanje vodnih oziroma priobalnih zemljišč z znaki, kot so »privatna posest«, tako nima pravnega učinka v smislu izključitve uporabe, lahko pa predstavlja zgolj informacijo o tipu lastništva določene zemljiške parcele, ki je sicer vsak čas javno razvidna iz zemljiške knjige. Označevanje vodnega oziroma priobalnega zemljišča z znakom »prehod prepovedan« pa že lahko predstavlja protipravno omejitev prostega prehoda ob vodnem dobru oziroma neškodljivega prehoda do vodnega dobra, še posebej v kombinaciji z drugimi morebitnimi ukrepi lastnika, ki dejansko povzročijo posledico, da je prost prehod do vodnega dobra onemogočen.

Besedilo in fotografija: Anže Petrovič, univ.dipl. prav.

Literatura

<https://www.rtvsl.si/lokalne-novice/gorenjska/inspektorat-bo-znova-preverjal-dostopnost-do-sotocja-sav-v-nacrtnu-postavitvev-turisticnega-centra/757291>

<https://365.rtvsl.si/arhiv/jutranjik/175067797>

Ustava Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I z dne 28. 12. 1991, s spremembami).

Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02 z dne 26. 7. 2002, s spremembami, ZV-1).

Stvarnopravni zakonik (Uradni list RS, št. 87/02 z dne 17. 10. 2002, s spremembami, SPZ).

Tekmovališče ob reki Sorraia in njeni številni gostje - tekmovalci.

SVETOVNO PRVENSTVO V LOVU RIB S PLOVCEM – PORTUGALSKA 2025

NA LETOŠNJEM SP V LRP – VETERANOV IN INVALIDOV STA BILA NAJUSPEŠNEJŠA PETAR DIMITROVSKI IN IZTOK ŠTRAUS

Šport je zanimiva dejavnost druženja ljudi in kadar se to dogaja na mednarodno-tekmovalnem nivoju, je še toliko bolj pomembno doživetje vsakega posameznika, ki se želi kar najuspešneje predstaviti tako v posamični kot ekipni mednarodni konkurenci in za svojo državo doseči čim boljši rezultat. A ob tem dobro vemo, da je na zmagovalnih stopničkah prostora zelo malo in nanje stopijo le trenutno najuspešnejši ter srečni športniki tekmovalnega dne, ki se jim je, kot radi rečemo, »vse poklopilo«.

Prav to so si želeli doseči naši reprezentanti, ki so tokrat Slovenijo zastopali na kar 2.700 km oddaljenem tekmovalnem prizorišču Portugalske.

Našo državo so na letošnjem svetovnem prvenstvu zastopale tri reprezentance, ena v kategoriji invalidov ter dve starostno opredeljeni »master« ekipa (mlajši veterani, stari od 55 do 65 let) ter veterani (stari od 65 dalje) s po štirimi tekmovalci.

Že pred odhodom na Portugalsko so vodje naših reprezentanc Andrej Petan (st. veterani), Miran Vodopivec (master ml. veterani) in Peter Jankovič (invalidi) za nemoten potek opravili veliko pomembnega dela. Med drugim sta vodji Andrej in Miran družno poskrbela za najetje hiške, v kateri sta bivali veteranski reprezentanci. S pomočjo reprezentanta (Iztoka Štrausa, predsednika RD Ruše, in trenerja Mirana Vodopivca) sta tako uspela zagotoviti, da slovenska reprezentančna odprava ne bo lačna, saj sta gospa Mirjana Vodopivec in gospa Renata Štraus poskrbeli,

da je v hiški vsak dan prijetno zadišalo po okusno pripravljenih obrokih hrane.

Za bivanje reprezentance invalidov v manjšem mestu Coruche, ob katerem teče reka Sorraia, to je v bližini glavnega prizorišča omenjenega SP je poskrbel Franci »Frenk« Terglav, naš priznani slovenski športni tekmoalec v LRP in bivši tajnik RD Radeče ter dolgoletni ribiški prijatelj, ki mu je pri nastanitvi pomagal portugalski ribiški prijatelj. To sta nam zaupala trener Boštjan Rojč in Peter Jankovič, vodja reprezentance invalidov in predsednik tekmovalne podkomisije v lovu rib s plovcem.

Tako je vse potekalo tako, kot si je naša ekipa zamislila: želeli so, da se s skupnimi močmi doseže cilj uspešne športno ribolovne-mednarodne zgodbe, s katero so nas športni ribiči v preteklih letih že znali prijetno presenetiti. Z zadovoljstvom se radi spominjamo prvega slovenskega ekipnega dosežka naših invalidov iz leta 2004 v Radečah. Takrat je bila Slovenija na SP v

Slovensko odpravo invalidov so sestavljali (z leve zadaj): Marjan Zorko, Andrej Kardinar, glavni trener Boštjan Rojc, Tomaž Vanič, Marko Pešec, Peter Jankovič, spredaj Martin Smolek in Rudi Centrih.

LRP s pomembnim doprinosom tekmovalca paraplegika Rudija Centriha (2. mesto na svetu - posamezno) in žal že s pokojnim večkratnim državnim prvakom v LRP Dušanom Vučajnikom, ki je v vlogi trenerja vrhunsko vodil naše reprezentante do osvojitve prvega naslova ekipnih svetovnih prvakov v LRP, kar je do danes še vedno »naša najvišja zgodovinska uvrstitev« na mednarodnem svetovnem prizorišču. Rudi je bil tudi kasneje, 2018–2024, naš najuspešnejši reprezentant invalidov, saj je v omenjenem obdobju osvojil naslov »vice« svetovnega prvaka (2. mesto) ter v lanskem 2024 letu na SP v Plovdivu (Bolgarija) z osvojenim naslovom svetovnega prvaka v posamični razvrstitvi najuspešnejših tekmovalcev omenjenega SP dosegel največ, kar si športnik želi doseči.

Nedvomno so bila tudi tokrat pričakovanja za morda ponovno ekipno zmagovalno slavje Slovenije in njenega uradnega svetovnega prvaka Rudija Centriha, da mu uspe obraniti naslov najuspešnejšega ribiča - invalida na svetu, povsem realna.

A žal se našim reprezentantom in njihovim strokovnim članom reprezentance tokrat ni izšlo po njihovih željah.

O omenjenem nastopu reprezentance invalidov Slovenije sta nam vodja in njen trener povedala sledeče: »Po vrnitvi iz portugalskega mesta Coruche, kjer je potekalo svetovno prvenstvo v lovu rib s plovcem, se člani ponovno privajamo na vsakdanji utečeni tok življenja. Za nami je teden dni tekmovalne dejavnosti, obogatene z novimi spoznanji in izkušnjami, s pridihom športnega duha, ekipnega sodelovanja ter preizkušenj. Za priprave na 2.700 km dolgo potovanje smo se pričeli dogovarjati že v lanskem letu, ko se je slovenska reprezentanca prvič sestala. Določili smo okvirni načrt priprav in sestavili finančni načrt priprav, ki je bil zelo pomemben za izvedbo tako zahtevne, obsežne odprave. S skupnimi močmi smo uspeli zagotoviti potrebna sredstva, pri čemer so pomembno vlogo odigrali Zveza za šport invalidov para olimpijski komite Slovenije (ZISPOK), Ribiška Zveza Slovenije (RZS) ter podjetje GES. Vsem omenjenim se iskreno zahvaljujemo za podporo in zaupanje! Treningi so na prizorišču tekmovanja SP v LRP - invalidi potekali od ponedeljka do četrтка, pri izjemno visokih dnevniških temperaturah, ki so dosegle tudi do 42 °C. Kljub težkim razmeram pri pripravljalnem obdobju smo optimistično pričakovali dober rezultat, ki smo ga dosegali na treningih ob spoznavanju vodnih posebnosti. A na žalost smo se že prvi tekmovalni dan soočili z realnostjo, ko je prišlo do spremembe višine vodostaja in posledično spremenjenega vodnega toka, ki je vplival na vrsto prijemov ribe, kar je na prvi tekmovalni dan odločilno vplivalo na uspešen ribolov nastopajočih tekmovalcev. Poleg omenjene zahtevnosti moramo priznati, da se naša ekipa osmih članov ni mogla primerljivo meriti z ostalimi ekipami,

Andrej Kardinar z lepim ulovom rib na treningu.

ki so šteje npr. 15 in tudi več članov, se enakovredno spopasti za dosego zelenega cilja uspešnosti. Kljub izjemnemu trudu smo tokrat morali priznati premoč drugim reprezentancam, saj zaostanka prvega tekmovalnega dne nismo uspeli nadoknaditi. Tako smo tekmovanje zaključili na 7. mestu. Ob tem naj poudarimo, da je ključni faktor uspešnega lova rib tudi poznavanje ribolovnega revirja, njihovih rib in voda, saj so reprezentance, kot so npr. Madžarska, Italija, Hrvaška ... lahko črpale znanje iz spremljanja nastopov že predhodnih tekmovanj reprezentanc udeleženk,« je med drugim poudaril Peter Jankovič, prizadevni vodja reprezentance.

Boštjan Rojc, Petrov zanesljivi in prizadevni športni sodelavec na SP, tudi priznani slovenski športni tekmovalac v LRP, ki je bil tudi tokrat v vlogi trenerja reprezentance tekmovalcev ribičev invalidov ter trener sedaj žal že bivšega svetovnega prvaka - paraplegika Rudija Centriha, s katerim sta že na omenjenem lanskeoletnem SP izpisala uspešno zgodovinsko ribolovno zgodbo v LRP, je skupaj s Petrom žal tokrat doživel pravo razočaranje na brežini reke Sorraia v kraju Coruche.

K analizi dogajanj na SP vodje Petra je Boštjan dodal sledeče: »Želeli smo ponoviti lanskeoletni dosežek ali pa se mu vsaj približati, a žal se tokrat na reki Sorraia, ki je globoka dva in široka približno 35 m, ni izšlo po naših željah. Na treningu je namreč prevladoval lov srebrnih koresljev (babušek), zelenik in tu in tam je bila ujeta kakšna mrenica. A na dan finalnega tekmovanja se je tok vode povsem ustavil. To nas je zelo presenetilo in zeleni rezultat je žal »utonil«, bilo je treba loviti na vabo kostnih črvov, na katero so prijemale večje mre. To je pomenilo, da za vrsto rib in način lovljenja nismo izbrali prave taktike,« je odkritosrčno v užaloščenem tonu pogovora poudaril naš vzorni trener Boštjan Rojc.

Naslov ekipnih svetovnih prvakov je osvojila Madžarska, ki je na dvodnevem finalnem tekmovanju prejela le 17 negativnih točk (NT), Italija je bila druga (20 NT), Hrvaška tretja (29 NT), četrta

V reprezentanci *masters* so se trudili (z leve): Franc Tomanič, Zoran Vidovič, Branko Dimitrovski, Mirjana in Miran Vodopivec ter Renata in Iztok Štraus.

Francija (36 NT), peta Anglija (37 NT), šesta Belgija (39 NT) in sedma Slovenija (46 NT).

V posamični konkurenci nastopajočih reprezentantov sta prvo (Janos Jambor - 2 NT) in drugo mesto (Tibor Csala - 3 NT) osvojila tekmovalca iz Madžarske, tretje Franko Conte (3 NT, manjša teža rib), Italija. Rudi Centrih je zasedel 16. mesto, Marko Pešec 23. in Tomaž Vanič tokrat le 27. mesto.

Doseženi rezultati le potrjujejo pomembno specifičnost tekmovalca letošnjega SP, ki sta jo poudarila naša sogovornika. Glavo gor, jutri bo že nov dan, z novimi izzivi in možnostmi za doseg želene cilja.

Na isti reki Sorraia, v omenjenem kraju Corushe, toda na drugi lokaciji prizorišča tekmovalca v lovu rib s plovcem, so se pomerili reprezentanti v *masters* kategoriji iz 12 držav. Glede na lanskoletne lepe dosežke na SP v Plovdivu (Bolgarija), kar je bilo objavljeno tudi v našem Ribiču, so se naši tekmovalci tudi tokrat nadejali uspešnih rezultatov.

Delo naših mlajših *masters* veteranov, kot smo že uvodoma omenili, je prevzel Miran Vodopivec, priznani slovenski večkratni reprezentant v LRP in dobro poznani dolgoletni trgovec z ribiško opremo v Mariboru ter naš ribiški prijatelj. A funkcijo vodje ekipe je poleg že omenjenega kuharskega dela še dodatno prizadevno in uspešno opravljala gospa Mirjana, zato vse je potekalo po dogovorjenem načrtu.

Na treningu so naši tekmovalci po besedah trenerja Mirana lovili solidno, toda na odločujočem finalnem tekmovalcu SP so se tudi zanje, podobno kot pri invalidih, pogoji za uspešen ribolov spremenili in pričakovanja po osvojitvi kolajne so splavala po vodi.

Na koncu dvodnevnega finalnega ekipnega tekmovalca je Sloveniji pripadlo osmo mesto. Zmagala je Italija (32 NT), druga je bila Madžarska (36 NT), tretja Francija (38 NT), četrta Anglija, šele peti so bili organizatorji - domačini Portugalska (47 NT) itd.

V posamični konkurenci nastopajočih reprezentantov je naslov svetovnega prvaka osvojil Hamar Ferenc (2 NT), Madžarska.

Naš najuspešnejši mlajši veteran Iztok Štraus je zasedel 14. mesto (3+7 NT), Franc Tomanič 27. (9+5 NT), Branko Dimitrovski 29. (4+10 NT) in Zoran Vidovič 43. mesto (12+10). Nastopilo je 50 reprezentantov držav udeleženk.

Naš najuspešnejši mlajši veteran Iztok Štraus nam je med drugim povedal: »Prvi finalni dan je bil zame uspešen, drugi pa nesrečen, saj sem imel zapeto približno 1,5 kg težko mreno, ki je zaradi časovne stiske nisem uspel pravočasno potegniti iz vode, kajti prijela mi ob izteku tekmovalca.«

Trener Miran Vodopivec je po končanem tekmovalcu poudaril: »Z doseženim rezultatom nisem zadovoljen. Rad bi se zahvalil

Reprezentanco (starejši) veterani so sestavljali z leve: Petar Dimitrovski, Roman Predanič, Ivan Pešec, Dragan Višič, Andrej Petan in Zvonko Furman.

našima marljivima Renati in Mirjani, ki sta nam bili v veliko pomoč, in Avgustu Prelogu za izposlovanje donatorsko pomoč vode Radenske, s katero smo si v hudi vročini lahko vlažili suha grla.

Naši najstarejši tekmovalci veterani so tokrat tekmovali na kar od bivališča naših reprezentanc 35 km oddaljeni reki Ribeira, nam je med pogovorom zaupal naš vodja veteranske odprave Andrej Petan, ki je zaradi potrebe »ohlajenih svežih vab« prevozil veliko število kilometrov poti, da so imeli naši tekmovalci pravo vabo za lovljenje rib. Tako da tu ne moremo iskati vzroka za slab ekipni nastop naših, saj osmo mesto med desetimi udeleženkami držav letošnjega SP ni tisti realni zeleni rezultat naše reprezentance in njihovih prizadevnih spremljevalcev.

Svetovni ekipni prvak je s prejetimi 20 NT Italija, druga je Portugalska (22 NT), tretja Anglija (34 NT) ... Osmo Slovenija je prejela 56 negativnih točk.

V posamični razvrstitvi najuspešnejših tekmovalcev, starih nad 65 let, je osvojil naslov svetovnega prvaka Alfredo Danielli (3 NT), Italija, drugi na svetu je Frigieri (3 NT – a z manjšo težo ujetih rib, prvo treh uvrščenih tekmovalcev) itd.

Naš najuspešnejši reprezentant omenjenega SP na Portugalskem je Petar - Pero Dimitrovski z osvojenim 10. mestom (4+3=7 NT), Ivan Pešec je bil 28. (15 NT), Dragan Višič 31. (17 NT) in Zvonko Furman 32., tudi 17 NT, a manjšo težo ujetih rib.

Pero je o svojem nastopu poudaril: »Z uvrstitvijo sem zadovoljen, a moral sem se sprijazniti z zelo slabim žrebom lovnih mest v obeh finalnih dneh. Če bi mi izžrebali vsaj eno lovno mesto, v katerem bi med manjšimi ribami plavala tudi kakšna večja, bi se lahko uvrstil med prvih pet tekmovalcev na svetu,« je med drugim poudaril naš priznani slovenski reprezentant v LRP.

Andrej Petan, priznani večkratni reprezentant in bivši uspešni tekmovalca večkratnih državnih prvakov v LRP – RD Kostanjevica na Krki, je že med nekaj povedanimi uvodnimi besedami še dodal: »Res škoda, da se nam niso uresničile želje. Zaslužili smo si bolj »odmevni rezultat!«

Prizadevni trener Roman Predanič je ocenil: »Na treningih so se tekmovalci trudili spoznati pomembnosti za uspešen ribolov, a žal se nam tokrat ni izšlo po naših željah. Ob tej priliki bi se rad javno zahvalil našemu vodji Andreju Petanu za njegovo požrtvovalno in zelo pomembno pomoč, saj smo vedno imeli na voljo svežo in živo vabo, kljub visokim temperaturam ozračja, in še bi lahko naštevali,« je poudaril Roman.

Po vsem povedanem nedvomno lahko le rečemo, da je res škoda, da naši udeleženci omenjenega SP na Portugalskem niso dosegli zelenega cilja, a bodo še priložnosti in morda bo takrat športna sreča na naši - slovenski strani!

Besedilo in fotografije: Jože Šmejc

POKAL ALPE-JADRAN IN POKAL GLASILA RIBIČ

Jezero Pristava ponuja popolne pogoje za ribolov, z enakomerno globino ter bogatim ribjim življem, kjer plavajo krapi, ploščiči, rdečeočke, zelenike ... Konec avgusta se vsako leto v lovu rib s plovcem pomerijo mladi za Pokal Alpe-Jadran in

Ekipa RD Radgona je pometla s konkurenco; odnesli so pokal glasila Ribič in Alpe-Jadran.

Mladi so vse svoje moči vložili v čim boljši rezultat.

Medjutrajne spodbudne besede Miklosa Kozarija, predsednika združenja Alpe-Jadran.

Miroslav Žaberl, predsednik RZS, je mladim čestital ter podal pokale in medalje.

Vztrajnim ribičem tudi nekaj kapljic dežja ne pride do živoga.

Pokal glasila Ribič. Dogodek, ki ga tradicionalno gosti Zveza ribiških družin Maribor, vsako leto na obalo jezera privabi lepo število mladih tekmovalcev do 18 let iz Slovenije, Hrvaške in Madžarske. Letos se je zbralo 37 posameznikov, tekmovanje pa

Spomin, ki se zapiše v zgodovino.

Tekmovalci RD Radgona

je znano po prijetnem, prijateljskem vzdušju in iskrenem veselju ob ulovu. Že zgodaj zjutraj se na prizorišču začne živahen utrip: prijava ekip, žreb mest, zajtrk in slavnostna otvoritev. Nato sledi pisk za začetek in trenutek, ko vsi mladi ribiči naenkrat vržejo svoje trnke na palicah v vodo. Medtem ko spremljevalci budno spremljajo in spodbujajo iz ozadja, je čutiti mešanico vznemirjenja, tekmovalnega naboja in prijateljskega druženja. Navsezadnje pa je ta dan več kot tekmovanje. Gre za druženje mladih ob vodi, učenje odgovornega ravnanja z ribami in naravo ter krepitev vezi med ribiči različnih narodnosti. »To je praznik mladih ribičev, kjer zmaga ni vse,« pravi predsednik ZRD Maribor Marijan Gaber, ki poudarja, da dogodek gradi športni duh in prijateljstvo, ki presega meje. Po tehtanju ulova ob 13. uri so organizatorji razvrstili rezultate in pripravili uradni

Mednarodno srečanje mladih ribičev in ribiško tekmovanje za »Pokal Alpe Jadran« in »Pokal glasila Ribič« so z donacijami podprli:

RIBIŠKA ZVEZA SLOVENIJE

Sponzorji, ki so tekmovanje omogočili.

Rezultati:

EKIPNO			
EKIPA	TEŽA	TOČKE	MESTO
RD RADGONA	10.840	6,0	1.
SRD SOM KOTORIBA	7.940	8,0	2.
TSH SOM SI HRV	8.690	10,0	3.

EKIPNO GLASILO RIBIČ 2025			
EKIPA	TEŽA	TOČKE	MESTO
RD RADGONA	10.840	3,0	1.
RD PTUJ 2	4.720	8,0	2.
RD PTUJ 1	3.570	10,0	3.

POSAMEZNO						
IME IN PRIIMEK		RD	ŠTEVILKA	TEŽA	TOČKE	MESTO
ALJAŽ	RUŽIČ	RD RADGONA	33	5.020	1	1.
ALJAŽ	HECL	RD RADGONA	17	3.410	1	2.
LEON	JUG	TSH SOM SI HRV	8	3.030	1	3.

SEKTOR A						
IME IN PRIIMEK		RD	ŠTEVILKA	TEŽA	TOČKE	MESTO
LEON	JUG	TSH SOM SI HRV	8	3.030	1,0	1.
JAN	ŠPIRNAC	SRD SOM KOTORIBA	7	2.970	2,0	2.
MATE	MAGOCS	MOHOSZ	2	2.800	3,0	3.

SEKTOR B						
Ime	Priimek	RD	številka	teža	točke	mesto
ALJAŽ	HECL	RD RADGONA	17	3410	1,0	1.
LOVRO	RODEK	SRD SOM KOTORIBA	23	2830	2,0	2.
DINO	SKAVIČEK	KLEN SVETA MARIJA	21	2640	3,0	3.

SEKTOR C						
Ime	Priimek	RD	številka	teža	točke	mesto
ALJAŽ	RUŽIČ	RD RADGONA	33	5020	1,0	1.
FABRICIO	IŠTVANEK	TSH SOM SI HRV	36	4650	2,0	2.
BENEDEK	LORINCZ	MOHOSZ	30	3530	3,0	3.

razglas. Kosilo v bližnjem gostišču je bila odlična priložnost za sproščen pogovor in izmenjavo vtisov, seveda pa se je po napornem tekmovanju prileglo tudi kosilo. Ob 15. uri pa je sledil trenutek, ki so ga vsi nestrpno pričakovali – podelitev priznanj in nagrad najboljšim, ki so jih podelili Miroslav Žaberl, predsednik RZS, Miklos Kozari, predsednik združenja Alpe-Jadran, in Nuška Božičnik, odgovorna urednica glasila Ribič. Miroslav Žaberl, predsednik RZS, je pohvalil organizacijo tekmovanja in poudaril, da so mladi naše upanje za prihodnost. Lani so pokala odnesli Novomeščani, ki so zablesteli proti tradicionalno močni ekipi Madžarske. Letos pa so bile zvezde, znanje in sreča naklonjene ekipi RD Radgona.

Tekmovanje pa ne bi bilo mogoče brez donatorjev, ki so tako ali drugače prispevali k organizaciji še enega tekmovanja Alpe-Jadran.

Uredništvo, foto: arhiv ZRD Maribor

**TRGOVINA
Z RIBIŠKO OPREMO**
Sport
DANILO

Danilo Bižal s.p., Smladniška 32, 4000 KRANJ
Tel., fax.: 04/232-50-50, 041 643-194
E-mail: sport.danilo@siol.net Spletna stran: <http://www.sport-danilo.si>

MUHARJI VETERANI LOVILI TUDI NA DRAVI

Muharji veterani tekmujejo že od leta 2012, ko so se tržiški ribiči - muharji opogumili ter na pobudo Dareta Dakskoblerja, Adolfa Kunstelja, Janeza Čadeža in vključno z mojim sodelovanjem spodbudili tekmovalje tudi za državno prvenstvo. Začetek pa ni bil niti malo lahek. Ko smo se prvič zbrali ob Tržiški Savi, nismo potrebovali nobenih registracij, le dovolj si moral biti star (starostno mejo smo postavili 55 let). Tudi pravila tekmovalja smo prilagodili nam starostnikom. Že na prvi tekmi se nas je zbralo lepo število. Tudi naslednje leto smo tekmovalje ponovili, vendar takrat že bolj organizirano in z določenimi pravili in to štejemo tudi kot uradni začetek državnih prvenstev. V začetku je bilo za takšno tekmovalje kar veliko zanimanja, tako med muharji kot tudi med ribiškimi družinami, ki so sprejele izziv in na svojih muharskih vodah gostile muharje - veterane. Število tekmovalcev se ni kaj dosti spreminjalo. Od začetnih 18 pa vse do 30 tekmovalcev, ki pa so se naslednja leta že registrirali in od začetne ene tekme v Tržiški Savi že načrtovali kar 4 tekme na različnih rekah. Nekaj naslednjih let je tekmovalje potekalo brezhibno, nato pa so se

Kapitalni kleni v Dravi niso redkost - 51 cm.

Miro Žaberl, zmagovalec tekme, mrena 57 cm.

Zmagovalci letošnje muharske tekme (Rudi Štern najdaljša riba, Drago Ornik 3. mesto, Miro Žaberl 1. mesto, Matjaž Jamnik 2. mesto).

začele težave. Vse manj je bilo ribiških družin, ki so nas bile pripravljene gostiti, ampak da ne bo pomote, tistih pravih muharskih revirjev.

Ker pa se lahko muhari in nekaj ujame tudi v drugih vodah, kjer je veliko manj salmonidov, smo začeli razmišljati tudi o alternativni. Spodnji del Savinje in Drava v Mariboru sta bili prvi izbiri, predvsem Celjska Savinja je bila velik izziv z mrenami, podustmi in kleni, na mariborskem delu pa smo tako ali tako vlagali postrvi, ki so bile dodatna popestritev. Smo pa mariborski muharji tudi vsako leto prirejali srečanje muharjev na Dravi, ki je bilo kar prijetno druženje.

In tako smo tudi letošnjo tekmovalno sezono pripravili tekmo za državno prvenstvo muharjev - veteranov. Termin tekme (6. julij) je bil precej neobičajen, razloga za to pa kar dva. S prvim julijem se začne lov klena, mreene, podusti in ostalih ciprinidov in drugi razlog, ki je zelo pomemben, je, da se vodostaj reke se umiri, Drava je lepo pretočna in sorazmerno čista, kar je zelo pomembno. Žal pa zaradi vročine in temperature vode ni bilo mogoče varno vložiti v reko nekaj postrvi. Klub temu pa se nas je na tekmi zbralo 20 tekmovalcev, ki smo upali na soliden ulov, saj so bili za to dani vsi pogoji. Vsa bojazen in strah, da ne bo ulova, so bili odveč. Da je muharjenje v Dravi zahtevno in naporno, smo vedeli, spoznali pa so to tudi tisti, ki so bili prvič ob Dravi. Presenečenj ni manjkalo, če samo spomnim na postrv, ki je v dolžino merila kar 57 cm, ujel jo je in dal meriti domači tekmovalec Ruda Štern, pa neizmerjena ščuka Mira Žaberla, ki ga je prisilila na poletno kopanje v Dravi, pa 51 cm dolg klen, ki sem ga dal izmeriti, pa vse ostale mreene v dolžini od 35 pa do 57 cm so dokaz, da se tudi v Dravi da uspešno muhariti.

Rezultati, ki so bili doseženi na letošnji drugi tekmi veteranov, niso bili v ospredju. Res so bili med uspešnimi predvsem tisti, ki so našo reko bolje poznali, ostali pa so si nabrali neprecenljive in koristne izkušnje, da bodo naslednja tekmovalja bolj uspešna. Mi v Mariboru se bomo potrudili, da se bodo takšna tekmovalja nadaljevala. Naj še omenim, da že v začetku septembra pripravljamo muharsko tekmo, na kateri bodo lahko tekmovali vsi ljubitelji muharjenja in sprejeli izziv Drave.

Drago Ornik

Priimek in ime	RD	ulov. ribe	točke	uvrstitev
ŽABERL Miro	SM	4	4380	1
JAMNIK Matjaž	KO	4	4160	2
ORNIK Drago	MB	3	3020	3
ŠTERN Ruda	MB	2	1860	4
CERKOVNIK Janez	BO	1	1080	5

RIBIŠKA DRUŽINA BRESTANICA KRŠKO IN OBČINA KRŠKO Z ROKO V ROKI SKRBITA ZA NAŠE MLADE RIBIČE

Ko ljudje družno z roko v roki poskrbijo za svoje bodoče mlade naslednike in jim vzorno, s polno mero prizadevnosti želijo čim bolj nazorno predstaviti družbeno pomembne aktivnosti, med katere se vključuje tudi naša športnoribolovna ter naravovarstvena dejavnost, človek začuti neizmerno spoštovanje do teh ljudi, ki med drugim uspešno opravljajo delo organizatorjev, vodij, strokovnih mentorjev - trenerjev in nedvomno tudi staršev, ki jim le ni vseeno, da bi njihovi otroci neomajno v svojih rokah stiskali svoje mobilnike.

Vse omenjeno je bilo čutiti na letošnjem druženju mladih ribičev - začetnikov, pa tudi tistih, ki so svoje začetne korake z ribiško palico v roki že doživeli na brežini reke Save ali pa ob brestaniškem ribniku Mačkovci, ki leži na obronku občine Krško, kjer je bilo letošnje osrednje prizorišče tabora mladih ribičev.

Kot smo že uvodoma poudarili, vam bomo v naslednjih vrsticah predstavili vsaj nekaj spoštovanja vrednih ljudi ter seveda naše mlade zelo prizadevne ribiške učence, ki si med drugim nedvomno želijo uspešno loviti ribe v neokrnjenem in naravnem tihožitju na brežinah naših voda, za kar bodo znali tudi sami v naslednjih letih in desetletjih poskrbeti.

Za izvedbo omenjenega tabora mladih ribičev imajo največ zaslug idejne vodje v vlogi odgovornih organizatorjev prav RD Brestanica - Krško, ki se je znala že predhodno zelo uspešno dogovoriti s predstavniki Občine Krško z njenim županom na čelu, za sestavo ter s tem tudi za izpeljavo pomembnega, »evropsko naklonjenega« skupnega programa. Slednje potrjujejo besede odgovornega vodje, predsednika RD Brestanica - Krško in našega dolgoletno prizadevnega ribiškega sotovariša Edija Zidariča, ki je tabor mladih ribičev otvoril s pozdravnimi besedami, namenjenimi prisotnim udeležencem in njihovim spremljevalcem: »V okviru izvajanja strategije lokalnega

razvoja za ribiški LAS Posavja je bil v letu 2024 uspešno zaključen izbor projektov za obdobje 2021–27, ki se bodo financirala iz sredstev EU. Med temi projekti je bil izbran tudi projekt Ribištvu na spodnji Savi, v sodelovanju z MO Krško, Ribiško družino Brestanica - Krško in podjetjem Ribon Mirana Starca. Ribiška družina v okviru tega projekta kot partner sodeluje pri izvedbi ribiškega tabora za mlade, ki se začne danes,« poudari predsednik. Doda še: »Spoštovani udeleženci, dragi mladi ribiči, spoštovani starši in gostje, dobrodošli v Mačkovcih, na našem že četrtem ribiškem taboru za mlade. Veseli me, da ste danes tukaj pripravljeni sprejeti in spoznati nova znanja, izkušnje in da ste pripravljeni predvsem na uživanje v nepozabnih trenutkih ob vodi. Ribištvu ni le šport ali hobi. Je nekaj več – je potrpežljivost, stik z naravo, tišina, ki pomirja, in spoštovanje do živih bitij, s katerimi si delimo reke, jezera in ribnike. In prav zato je ta tabor tako poseben. Ni le priložnost, da se naučimo pravilne tehnike metanja vrvice, izbire vabe ali spoznavanja različnih vrst rib. Je tudi prostor, kjer gradimo prijateljstva, se učimo sodelovanja, odgovornosti in spoštovanja do narave. Za mnoge od vas bo to morda prvi stik z ribiško palico, za druge pa že nov korak k razvijanju veščin, ki jih imate. Ne glede na izkušnje pa verjamem, da bo vsak izmed vas iz tega tabora odnesel nekaj pomembnega – bodisi znanje, lep spomin, morda bo celo ujel

Gospod Dejan Znidaršič, podžupan Občine Krško, je v družbi vodje tabora Marjana Jazbca predstavil »projekt partnerstva« in poudaril njegov pomen.

Z leve: Sandi Strupeh, tajnik RD, predsednik Edi Zidarič in Marjan Jazbec, vodja tabora, so predhodno »povezali vse niti« pomembnega dogodka.

Mentorji discipline »LKO«. Z leve: Željko, Miha in Branko so družno poprijeli za delo.

Fantje pazljivo sledijo mentorjevi razlagi.

Anže Cerjak s pomočjo tehničnega pripomočka »kobro« za metanje bojlev utrjuje tehnično izvedbo znanja.

In uspeh je tu! Ukrajinec Ivan Voitshkovski - odličnjak OŠ Krško se je hitro naučil slovenskega jezika in uspešnega lovljenja rib.

svojo prvo ribo, ki si jo bo zapomnil za vedno. Zahvaljujem se vsem, ki ste pomagali pri organizaciji: mentorjem, prostovoljcem, ribiškimi družinam in seveda staršem, ki so mlade vzpodbudili k udeležbi. Skupaj ustvarjamo okolje, kjer se ljubezen do narave prenaša iz roda v rod,« je poudaril predsednik Edi Zidarič in na koncu govora s prijaznimi besedami dejal: »Dragi mladi, uživajte, učite se, spoštujte naravo in srečno pri prvem metu trnka, kjer vam želim dober prijem!« Nagrajen je bil s spontanim aplavzom prisotnih udeležencev ob ribiškem domu.

Za uspešno izvedbo omenjenega izobraževalnega druženja mladih ribičev je bilo že predhodno vse do potankosti določeno in pripravljeno na zelenem organizacijskem nivoju, kar se je potrjevalo ob vsakodnevem zapisanem programu, za katerega sta poskrbela organizacijski vodja tabora Marjan Jazbec in njegov pomočnik, sicer tajnik RD, to je Sandi Strupeh, naš dolgoletni ribiški sотовariš ter bivši priznani športni tekmovalci v lovu rib s plavcem.

Sandi nas je v svojem pozdravnem nagovoru seznanil o delovanju RD Brestanica - Krško, povedal je še, katere športnoribolovne panoge bodo obsegale dejavnosti druženja mladih ribičev in med drugim povedal: »Z zadovoljstvom lahko povem, da je v naši RD včlanjenih 271 športnih ribičev, kar je do danes največje število v našem dolgoletnem društvenem delovanju. To je zelo vzpodbudna ugotovitev, ki nas dodatno motivira za naše nadaljnje delovanje. Mladim ribičem bomo tokrat predstavili štiri športnoribolovne panoge: lov rib s plavcem, lov krapov, vijačenje in lov rib s krmilnikom (feeder ribolov), kar je športnoribolovna novost zadnjih nekaj let. Devetdeset procentov omenjenih športnoribolovnih dejavnosti se bo izvajalo na brežini naših ribnikov tukaj v Mačkovcih, deset procentov športnoribolovnih

veščin pa na brežini reke Save,« je med drugim poudaril Sandi, ki je nedvomno skupaj z vodjo tabora imel polne roke dela.

Odgovorno delo vodje ribiškega tabora mladih ribičev 2025 je s polno mero odgovornosti prevzel naš ribiški sотовariš Marjan Jazbec - »Jazo«, ki je že od malih nog ribič RD Brestanica - Krško. Ob njegovi osebni ribiški predstavitvi nam je zaupal, da že vrsto let obžuje lov krapov, a ga v zadnjih dveh letih navdušuje lov ščuke in soma, saj je že ujel kar nekaj zelo lepih omenjenih plenilcev. Med prijetnim pogovorom nam je Marjan zaupal, da delo vodje tabora opravlja z zadovoljstvom, saj meni, da mladi ribiči ne smejo biti prepuščeni sami sebi, kot temu pravimo, in si nedvomno zaslužijo naše ribiško-strokovne ter vsesplošne pomoči. Zaupal nam je, da je z veseljem tokrat že tretjič prevzel delo vodje tabora, kar le potrjuje, da je človek na pravem mestu!

V prijaznem nagovoru prisotnim je vodja tabora predstavil potek štiridnevnega druženja in poudaril: »Tabor nam je uspelo organizirati s pomočjo Občine Krško, ki je naš največji zelo pomemben partner pri obširnem projektu sladkovodnega ribištva na spodnji Savi. Za tvorno sodelovanje naše RD in Občine Krško pripadajo zasluge tako današnjemu vodstvu kot tudi našemu bivšemu predsedniku Alešu Buršiču, ter Sandiju Strupeh, da smo uspeli pri pridobitvi zelenega projekta sodelovanja partnerstva, in sicer tudi na nivoju evropske skupnosti,« poudari prizadevni vodja Marjan Jazbec in doda: »Še posebno se zahvaljujem našim petnajstim mentorjem - trenerjem za njihovo strokovno pomoč in darovani čas, ki so ga namenili našim mladim ribičem, ter vsem ostalim za tvorno vključitev v naš omenjeni izobraževalni program, kajti brez njihove pomoči tega ne

Osemletni Aleks Mežnar je ujel kar 10 kg težkega krapa in moral je zelo napeti mišice, da ga je potegnil iz vode – čestitamo!

Uspešni mladi ribiči discipline »LRK«

Uspešni učenci ribolovne discipline »LKO«

Odlično obvladajo lov rib discipline »LRP«

bi bilo možno izpeljati. Želim vam obilo prijetnega počutja v naši družbi ob brežini naših ribnikov in reke Save,« je na koncu prijetnega govora še zaželel gostoljubni vodja tabora in bil ob tem nagrajen s spontanim aplavzom.

Zadnji otvoritveni govor tabora je v dopustniški odsotnosti župana Občine Krško, gospoda Janeza Kerina, imel njegov podžupan gospod Dejan Žnidaršič, ki je mladim ribičem, staršem, mentorjem, članom RD in ostalim gostom dejal: »Lepo pozdravljeni na otvoritvi tabora mladih ribičev, ki ga organizira Ribiška družina Brestanica - Krško v okviru projekta Ribištvost na spodnji Savi, katerega vodilna partnerica je Mestna občina Krško. Ribištvost na spodnji Savi je nov projekt, s katerim občina v sodelovanju s partnerjem RD Brestanica - Krško in ribogojnico Ribon obravnava nove izzive in potenciale, povezane s spremembami v brestaniško-krškem ribiškem revirju, ki vplivajo na domorodne vrste rib. V zadnjih letih smo pričali tako podnebnim spremembam kot fizičnim posegom v vodne vire, kot so hidroelektrarne, zato je prav, da se na tem področju izobražujemo in iščemo rešitve, kako prispevati k ohranjanju avtohtonih (domaćih) vrst rib in hkrati izkoristiti priložnost ter posledično razvijati ribolovni turizem v naši občini in celotnem Posavju. Pred vami, mladi ribiči, so štirje dnevi, v katerih boste raziskovali svet ribištvost, narave in vodnih habitatov. Naučili se boste tehnike ribolova, spoznali bogastvo tukajšnjega ribnika Mačkovci in reke Save. Predvsem pa je pomembno, da spoznate, da ribolov ni le lovljenje rib, ampak je šport, pri katerem se učimo potrpežljivosti, sodelovanja s prijatelji in predvsem spoštovanja do narave. Hvala vam, da ste del tega, hvala mentorjem za znanje, staršem, ki spodbujate otroke k aktivnemu preživljanju prostega časa v naravi, vam, otroci, pa želim dober ulov,

veliko novega znanja in predvsem obilo zabavnih trenutkov! Hvala in uspešen začetek tabora vam želim.« Tudi besede gospoda Žnidaršiča so bile nagrajene z aplavzom.

Po slavnostni otvoritvi se je takoj začela učna ura za mlade udeležence tabora, za kar so »več kot vzorno« poskrbeli priznani ribiški mentorji: Jernej Pikelj, Robi Šoštar, Miha Petan, Branko Robek, Jože Gabrič, Željko Črnelič, Marcel Križnik, Jože Pribožič, v družbi priznanih slovenskih športnih ribičev - reprezentantov: Zdravka Bregarja, Srečka Lamuta in Janeza Kozoleta, ki so družno, še z nekaterimi ostalimi prizadevnimi pomočniki, našim mladim ribičem tudi praktično predstavili pripravo in izvajanje ribolovnih veščin na najvišjem možnem strokovnem nivoju.

Ja, in prav slednje potrjuje pohvalni govor mamice njihovega učenca - gospe Ine Rožman, ki je ob zaključnem dejanju tabora organizatorje nagradila z besedami: »Cenim vašo prizadevanja, vaš darovani čas, namenjen našim otrokom, vašo dobro voljo, pospremljeno z mirnostjo, ko učite otroke in jih seznanjate z novimi športnimi odkritji, za kar smo vam zelo hvaležni.« Sledil je spontani aplavz ob hvaležnosti prisotnih udeležencev pomembnega dogodka, kar le potrjuje vzorno opravljeno delo uspešne zgodbe partnerstva delavnih ljudi Občine Krško in RD Brestanica - Krško.

Ob zaključnem delu tabora mladih ribičev so se naši mladi ribiči pomerili v že omenjenih treh športnotekmovalnih disciplinah lovljenja rib in lahko smo se prepričali, da so na pravi poti. Na tekmovanju so bili tokrat najuspešnejši sledeči tekmovalci:

V disciplini lov krapov z obežilnikom so bili najuspešnejši:

DEJAN KOMOČAR – **prvo**, IVAN VITSEKHOVSKY – **drugo** in ANŽE CERJAK – **tretje** mesto.

Zadovoljstva zaradi uspešnosti niso mogli skriti prizadevni mentorji v družbi najmlajšega tekmovalca.

V disciplini lov rib s krmilnikom so bili nepremagljivi: ERIK EBNER je zasedel **prvo** mesto, TILEN MEŽNAR je bil **drugi** in OŽBEJ MATIJEVC je zasedel **tretje** mesto.

V disciplini lov rib s plovcem so tokrat ujeli največ lepih rib: Osvojili so: LEON ROŽMAN - **prvo**, MARK SINTIČ - **drugo** in NIK FRIDL **tretje** mesto.

Svečano podelitev kolajn najuspešnejšim tekmovalcem, kot tudi

Udeleženci Tabora mladih ribičev 2025

spominske kolajne vsem ostalim mladim udeležencem in njihovim mentorjem, sta podelila vodja tabora Marjan Jazbec in Robi Šoštar, Marjanov pomočnik, sicer priznani večkratni vodja - trener mladih reprezentanc Slovenije v LRP. Slednja sta vse mlade ribiče dodatno obdarila z zelo praktičnimi predalčnimi, plastičnimi torbami, ki so namenjene za shranjevanje ribiškega pribora, česar so se fantje zelo razveselili.

Po zaužitem okusnem kosilu je sledilo spominsko fotografiranje.

Za omenjeno uspešno zgodbo nedvomno velja znani rek: »Kapo dol!«

Besedilo in fotografije: Jože Šmejc

11. oktober

RIBIŠKA DRUŽINA BARJE
LJUBLJANA · OD 1955

ŠČUKARSKO DRUŽENJE

Več na www.rdbarje.si

KAKO RAZNOLIKA IN POMEMBNA JE IZBIRA VAB ZA RIBOLOV ŠČUKE?

Ribolov ščuke je nekaj prečudovitega. Njen napad je nepredvidljiv, saj se velikokrat zgodi popolnoma pri obali ali čolnu in takrat lahko zares občutimo adrenalin, ki nam teče po žilah. Ljubitelji vijačenja obožujemo prijeme, ki jih vidimo.

Vijačenje je bilo v preteklosti veliko bolj posebno. Izbira vab ni bila velika. Naši očetje, dedi in pradedi so lovili na blestivke, ročno izdelane voblerje, žlice in vse vabe, ki so jih lahko naredili doma. Tako kot je šel razvoj in pristop k ribolovu naprej s časom, tako se je tudi razširila ponudba različnih proizvajalcev vab. Lahko rečemo, da vsako leto proizvajalci poskrbijo za nove izume vab, ki slonijo na privabljanju rib k napadu.

Vabe, ki vam jih bom predstavil danes, so moj izbor, ki vsako leto poskrbijo za lepe ulove. Seveda se paleta iz leta v leto spreminja. Vsakič so tukaj novi modeli, barve in oblike. Vendar vsa izbira vedno sloni na ribičih in njihovega prepričanja, kaj bo ribo premamilo.

Najpomembnejše je, da se z izbiro vabe znamo prilagoditi na vseh vodah in izzivih, ki si jih zadamo, da bomo prelisčili rečne profesorice.

Izbira vabe je odvisna predvsem od letnega časa, globine vode, barve vode, ribolovnega napora, časa, v katerem lovimo, vremena, od rib, ki se nahajajo v vodi, pretoka vode in še bi lahko našteval.

Velja prepričanje, da je velika vaba primerna za veliko ribo. Ali to drži? No, to lahko takoj razčistimo, da to niti pod razno ne drži. Velika vaba, za primer 35 cm, lahko izzove napad tudi 55 cm velike ščuke. Tako da rek, ki pravi velika vaba - velika riba ne drži, in to vam lahko potrdim iz lastnih izkušenj. Ščuka lahko napade in poje ribo, veliko do 70 % svoje dolžine. Je pa dejstvo, da se dostikrat izognemo manjšim ribam. Vseeno je večja možnost, da bo prej spodbudila napad velike ščuke. Predvsem v zimskem času. Takrat se ščuke v velikih primerih odločajo za malo večje plene in seveda pri tem porabijo čim manj energije.

Ali drži dejstvo mala vaba - mala riba? Tudi tukaj je veliko polemik. Ampak dejstvo je, da se riba prilagodi napadom glede tega, kaj plava okoli njej. Zato ne bodite presenečeni, če vidite ribiče loviti z malimi vabami. Sam lahko rečem, da imam največ uspeha z vabami do dolžine 17 cm, kar je pri meni že skoraj zgornja meja. Vseeno pa svoj izbor vab vedno popestrim še s kakšno malo večjo vabo.

Različne velikosti in oblike repa

Vabe in izbira le-teh se razlikuje v veliko delih

Opisali bomo nekaj naj priljubljenih oblik, za katere sem prepričan, da se nahajajo v vsaki torbi ribičev.

Začnimo z blestivkami ali tako imenovanimi *blinkerji*. Blestivke so, lahko rečem, kar pozabljene vabe. Zadnje čase se vse več ribičev odloča za druge pristope. A lahko zagotovim, da bo stara dobra blestivka vedno eden od najbolj univerzalnih vab, ki spodbudi tako ščuke kot tudi druge plenilke. V torbi preprosto ne sme manjkati. Skozi čas so se blestivke spreminjale po obliki, a vse imajo isto nalogo. Vibracije, ki spodbudijo ribji napad. Tudi današnje tako zelo priljubljene kombinirane blestivke (*spinner bait*) imajo nalogo, ki temelji predvsem na vibracijah. S svojimi dodatki repkov in po obliki je super izbira predvsem za zaraščene dele voda, saj oblika in način navijanja onemogoča zapenjanje vodnega rastlinja ali preprek in se jim spretno izogiba.

Voblerji so veliko bolj priljubljena izbira med navdušenci sulčelova ali pri ribolovu soma. A vseeno – dobri voblerji se zelo pogosto najdejo v torbah ribičev tudi pri ščukolovu. Njihova naloga so vibracije, ki jih oddajo, in seveda način, s katerim jih vodimo. Načinov vodenja je ogromno. Hitro navijanje, počasno navijanje, premori med navijanjem in še bi lahko našteval. Voblerji se med seboj razlikujejo predvsem v tem, na kakšno globino jih lahko spustimo. Temu služi žlička, ki se nahaja pred vabo. Imamo globoko toneče, plitko toneče in plavajoče. Voblerji imajo tudi različen učinek pri potapljanju.

Barve so velikokrat ključ do uspeha

Blestivke in kombinirane blestivke (spinnerbait)

Trnki jig z dodatnimi trnki (t. i. stingerji)

Nekateri plavajo, dokler jih ne začnemo navijati, spet drugi tonejo. Obstajajo pa tudi voblerji, ki ostanejo na globini, na katero smo ga navili, in lebdi v globini vode, na katero smo ga spustili.

Tako imenovani "jerk". Zelo zelo priljubljena vaba med ribiči. Vaba, ki poskrbi za neverjetne ugrize ščuk. Vaba je zasnovana na način, da poskrbi za posnetek ranjene ribe, ki beži plenu. To ščuko spodbudi k napadu. Za privlačne prijeme je "jerk" enostavno vrhunska izbira. Moramo pa vedeti, da pri tem izboru riba velikokrat zgreši plen. Vabo vodimo tako, da gre levo-desno ali gor-dol. Ščuka se nenadno odloči za napad in velikokrat vabo popolnoma zgreši. Toda adrenalin je pomemben in zato tudi lovimo.

Pa smo prišli do najbolj prepoznavne vabe. Silikonske ribice. Te se razlikujejo po velikosti, paleti barv, obliki in – kar je najpomembnejše – po silikonskem repu. Imamo klasične repe in pa twister repe. Izbira je na tržišču res velika, zato se vsak ribič odloči po svojem občutku.

Zelo zelo pomembno pri izbiri silikonske vabe je, da jo znamo pravilno obtežiti ali narediti sistem, na katerega bomo namestili silikon. Tega vedno prilagodimo globini vode in pa seveda terenu. Ni pa to vse. Veliko je dejavnikov, ki vplivajo na izbor predvsem jig glave ali uteži. Te sem naštel že zgoraj in so enaki kot pri izbiri vabe. Tudi izbira trnkov je ogromna. Prilagodimo jih velikosti vabe

Silikonska riba s klasičnim in twister repom

Voblerji in "jerk"

in načinu vijačenja. Manjša kot je vaba, manjši bo trnek, ki ga bomo izbrali. A njegovo težo vseeno prilagajamo načinu vodenja vabe in vsem pogojem, ki sem jih naštel.

Morate pa vedeti nekaj; ni vedno rečeno, da je na vsaki vodi ista vaba dobra izbira. Zato je toliko bolj pomembno, da se znamo prilagajati na vse pogoje. Paleta različnih vab, barv, oblik ni v torbi brez potrebe. Vsaka vaba ima svoj trenutek, v katerem lahko spodbudi napad ribe. Lahko so tukaj pomembne: barva, vibracija, predvsem pa način vodenja le-te. Vse te potrebne izkušnje dobimo z ribolovom in preživetimi urami, dnevi in leti za vodo. Velikokrat rečem svojim učencem: »Fantje, lahko vam dam zlato vabo, ampak tudi iz zlote vabe boste morali vi potegniti vse, kar vam vaba lahko da in vaba sama vam ne bo ujela ribe.«

Vaba je lahko vrhunska, ampak ribič je tisti, ki bo vabo predstavil ribi in poskušal spodbuditi njen napad.

Proizvajalci vab vsakoletno napredujejo s proizvodi in res se lahko samo veselimo, kaj nam bo prinesla prihodnost. Najpomembnejše pa je, da od različnih vab, ki jih imamo trenutno na tržišču, izluščimo največ in poskušamo ujeti kar se da veliko lepih ščuk.

Besedilo in fotografije: Toni Janežič

KO SE URESNIČIJO SANJE

Moje sanje – ujeti enega najbolj znanih krapov na svetu, ki je star več kot 40 let, postaviti nov osebni rekord, ujeti svojega prvega krapa nad 40 kg, izboljšati svoja dosedanja svetovna rekorda in dodati deseto državo z ulovom nad 70 lb in enajsto državo z ulovom nad 30 kg – so se uresničile. Še zdaj komaj verjamem, kaj se je zgodilo 25. 6. 2025.

Po nekaj dneh doma je adrenalin zaradi neverjetnega ulova v Belgiji postopoma popustil in počasi sem se zavedal, da se je vse to resnično zgodilo. Rad bi se iskreno zahvalil vsem, ki ste mi poslali toliko lepih sporočil, všečkali ali delili moje objave o ulovu.

Usnjar, 16,4 kg, ujet septembra 2024

Igra čakanja

Jezero Kelchterhoef je veliko 26 ha.

Ribolovna mesta 3 in 4

Območje, kjer so se zadrževali in počivali krapci.

Začnimo na začetku. Moja zgodba z najbolj znanim krapom na svetu, s t. i. *Mohikaanom*, se je začela na jezeru Pelagićevo v Bosni leta 2023. Moja dobra prijatelja Kristof Vandenrijd in Jurgen Weyen iz Belgije sta bila tam na ribolovu in pogovor je nanesel na velike krape v Belgiji. Moj cilj je bil, da tam ujamem krapa, težkega nad 30 kg. Omenil sem Mohikaana, a nisem vedel, da je uradno mogoče rezervirati mesto na jezeru. Kristof jo je že ujel in ko me je vprašal, zakaj ne bi rezerviral mesta in jo poskusil ujeti, sem si zadal cilj. Bil je sicer precej ambiciozen in izjemno težaven, a sem si rekel, zakaj pa ne. Od tistega trenutka sem začel raziskovati in tudi rezerviral 14 dni ribolova na jezeru v septembru 2024.

Jezero Kelchterhoef je veliko 26 ha in globoko do 9 metrov. Večinoma se uporablja za jadranje, plavanje in veslanje, na voljo pa so tudi 4 ribolovna mesta. V jezeru živi zelo malo rib, le 58 čipiranih krapov. Največji in najbolj znan je Mohikaan, drugi največji pa ima trenutno okoli 22 kg. Tako velik izziv predstavlja že samo to, da v enem tednu sploh ujameš krapa, kaj šele prav Mohikaana. Septembra 2024 sem prispel na jezero 4 dni po začetnem datumu rezervacije in imel na voljo 10 dni za ribolov. Na isti platformi sta dve mesti skupaj – 1,2 in 3,4. Rezerviral sem mesti 1,2 in vse se je zdelo popolno. Pogoji so bili dobri, Mohikaan že več kot 10 mesecev ni bil ujet. Odkar sem rezerviral mesto, me je skrbelo, da bo riba poginila, preden bom prispel v Belgijo, saj je bila stara več kot 40 let. Prvič so jo ujeli leta 2013, takrat je imela že več kot 40 kg, kasneje pa je dosegla celo 45 kg. Na srečo sem dobil fotografijo, ki so jo z dronom posneli maja, ko je počivala na ribolovnem mestu številka 2. Vendar pa je bila v teh 10 dneh žal večina rib na območju mest 3 in 4. Ujel sem

Luskinar, ki sem ga ujel tretji dan.

Nekaj krapov v mojem ribolovnem območju

enega čudovitega usnjarja, težkega 16,4 kg. Samo dan po prihodu domov sem prejel sporočilo od prijatelja Mika Dolmansa, da je ujel Mohikaana na mestu številka 3 z 41 kg.

Takoj sem ponovno rezerviral za 14 dni, tokrat mesti 3 in 4 v drugi polovici junija. Konec maja in v začetku junija je na jezeru velik festival in območje je povsem zaprto 3 tedne. Rezerviral sem prvih 14 dni po festivalu, saj sem vedel, da Mohikaan vsaj 3 tedne pred mojim prihodom ne bo mogel biti ujet. Imel sem celo srečo, da sem lahko prispel 2 dni prej, tako da sem imel možnost ribariti 16 dni. Obvestili so me, da je voda izredno visoka, vendar si nisem niti približno predstavljal, kako zelo, dokler nisem prispel. Platforma, ki je običajno 60 cm nad vodo, je bila zdaj 40 cm pod vodo. Zavedel sem se, da bo ribolov letos še težji, saj je bilo veliko dreves zaradi visoke vode poplavljenih in krapci so imeli tako dobro skrivališče. Vedel sem, da je bilo letos ujetih le

Vse je pripravljeno!

Mohikaan v vsej svoji lepoti.

Mohikaan je v podmetalki.

krapa, le na mestih 1 in 2 jih je bilo precej. Posebej veliko jih je bilo na mestu 2, kjer je bilo veliko dreves in grmovja pod vodo. Krapci so se zadrževali tam in počivali v plitvini. Vreme je bilo ves čas sončno brez vetra, temperature so se gibale med 28 in 33 stopinjami. Upal sem, da se bo vreme spremenilo ali da bo vsaj začelo pihati. Fantje, ki so v tistem tednu ribarili na mestih 1 in 2, niso ujeli nobene ribe. Ves čas sem razmišljal, ali bi lahko naredil kaj drugače ali poskusil še kaj, a vsakič ko sem s kamero preveril svoja krmišča, so bila nedotaknjena. Poskusil sem vnaprej nahraniti več mest in jih kasneje preveriti, ali je morda vaba izginila. Nič se ni zgodilo. Zadnje dni sem v svojem območju videl 3 amurje in 1 krapa. V drugem tednu ribolova sta na mestih 1 in 2 prišla Tom van Oosterhout in njegov prijatelj. Prepričan sem bil, da bosta ujela kakšno ribo, saj sem videl, da je večina rib v njenem območju. Tom je tudi sam videl kar nekaj rib. Ko sem od domačina slišal, da so videli Mohikaana pri mestu 1, sem bil vesel, da je še živ. A zame je bil problem, ker rib ni bilo v mojem območju. Končno je vremenska napoved pokazala, da bo enajsti dan mojega ribolova 3 dni pihal veter s hitrostjo 40–50 km/h. Upal sem, da se bo zaradi tega situacija spremenila in da bodo krapci postali bolj aktivni. Temperatura vode je bila 24 stopinj, a ko sem videl krape, sem bil precej prepričan, da se še niso drstili. Dva vetrovna dneva nista prinesla nobene spremembe za nobenega ribiča, nato pa sem trinajsti dan ob 5. uri zjutraj ujel amurja. Tokrat sem bil vesel, ker sem upal, da je v moje območje prišel tudi kakšen krap. Ko sem šel nazaj nastaviti palico, sem preveril mesto, kjer sem ujel amurja, in videl, da je tam ostalo le še morda 1 kg moje vabe. Pred dvema dnevoma je je bilo tam še 8–9 kg. Preplaval me je adrenalin, saj sem zdaj bil prepričan, da tam ni bil samo amur. Popoldne se je veter za kratek čas umiril in ko sem iskal ribe, sem v svojem zalivu videl nekaj manjših krapov. Plavali so med drevesi v vodi, globoki približno meter. Takrat sem bil že skoraj prepričan, da se še niso drstili. Na tistem območju nisem imel nastavljenih palic, ker so bile tam vrvi in boje za čolne. Ob 19.15 sem začel pripravljati vabo ob obali. Ko sem vzela vedra, sem opazil, da je moj oranžni indikator rahlo dvignjen. Na tem jezeru je obvezna uporaba uteži za potop pletene vrvice, moje palice so bile oddaljene od 250 do 410 metrov, zato indikacija ni bila najboljša. Ta palica je bila 320 metrov stran na globini 5,3 metra. Ker mi v tistih dneh ni zapiskal noben alarm, sem bil skoraj prepričan, da

20 od 58 krapov in da Mohikaan še ni bil ujet, kar je bilo sicer dobro za ribolov, a sem vseeno upal, da je živ in zdrav. Drugi dan sem v svojem območju videl 5 krapov, tretji dan pa sem enega od njih ujel. V naslednjih dneh nisem videl več nobenega

Ujel sem jo na bojlji 26 mm v kombinaciji s t.i. pop-upom 15 mm.

je riba na trnku. Imel sem že takšne izkušnje in vedel sem, da je to značilno za zelo velike krape. Bil sem poln adrenalina, a sem se poskušal umiriti. Vzel sem palico, skočil v čoln in se peljal v smeri, kjer sem imel nastavljeno vabo. Prvih 150 metrov je šla ta popolnoma naravnost proti mestu, kjer je bila vaba nastavljena, potem je bila vrstica malenkost ujeta v travo. Ko sem jo rešil, se je smer vrvice obrnila za 90 stopinj. Takrat sem bil prepričan, da sem ujel krapa in imel sem občutek, da bi lahko bil *Mo*. Riba je plavala okoli 150 metrov, a ni vlekla niti naredila pritiska, kot ga včasih naredijo veliki krapci. Ko je spoj med pleteno vrstico in fluorokarbonskim najlonom prišel do prvega obroča moje palice, je bilo toliko trave, da nisem mogel navijati. Spustil sem palico, očistil travo in ko sem držal vrstico v roki, sem prvič začutil pritisk. Očistil sem še več trave in kmalu sem imel fluorokarbon na kolutu. Nekaj sekund sem čutil pritisk, potem pa sem pod čolnom zagledal glavo in v naslednjem trenutku Mohikaana v vsej svoji veličini. Mislim, da si vsak lahko predstavlja, da je bil adrenalin na najvišji možni ravni. Vzel sem podmetalko in ga v prvem poizkusu zajel. Samo usedel sem se v čolnu in globoko zadihal. Vse se je zgodilo tako hitro, da je bil šok še večji. Čez nekaj časa sem preveril, ali je res v mreži in ali je v redu. Videti je bil izjemen – tako širokega hrbta še nisem videl. Ko sem ga prvič prijel, sem se počutil neverjetno privilegirane. Na poti do obale sem ves čas razmišljal samo, da mora biti v redu in da moram narediti vse, da ne doživi prevelikega stresa. Pustil sem ga v mreži v globoki vodi ter najprej pripravil vse za tehtanje in slikanje. Nisem ga jemal iz vode, ampak sem vse opravil v vodi. Poklical sem Claudia Gasparica, ki je odgovoren za jezero. Rekel je, da bo prišel v 10 minutah, tudi Jurgen in Tom sta prišla in posnela nekaj fotografij in videov. Med tehtanjem je Mohikaan izločil nekaj iker, nato pa sem jih še jaz nekaj iztisnil. Za te velike stare samice je zelo pomembno, da izločijo ikre, saj so prav ikre, ki jih ne izločijo, pogosto vzrok, da riba pogine. Tehnica se je ustavila

Sanje so se uresničile.

pri 40,4 kg. Neverjetno. Bil sem zelo vesel, da je bila zdrava in v zelo dobri kondiciji. Po barvi na vrhu glave lahko takoj vidiš, če je riba v redu. Barva je bila ves čas temna in močna, zato sem bil miren in srečen. Še posebej, ko je prišel Claudio, ki jo je že dvakrat ujel. Na njegovem obrazu sem zagledal nasmeh, ker je videl, da je zdrava in v odličnem stanju. Hitro smo naredili posnetke in jo vrnil v jezero. Neskončno veselje in poplava čustev.

Ujel sem jo na bojlji 26 mm v kombinaciji s t.i. pop-upom 15 mm. Hranil sem jih z bojlji, velikosti 12, 15, 20 in 26 mm skupaj z mešanico partiklov. Oprema: palica X4 S 12ft 3lb, rola 14000XC, pletena vrstica 55 lb, fluorokarbonski leader 0,60 mm, leadcore s 170 g svincom, predvrstica 35 lb in trnek velikosti 2.

Izboljšal sem svoj osebni rekord iz leta 2016: iz 39,8 kg na 40,4 kg. Do zdaj sem ujel tri krape v treh državah tik pod 40 kg, ki so pred tem že tehtali več kot 40 kg. Tokrat sem imel srečo – tehtnica je končno pokazala 40 kg +. Izboljšal sem tudi svoja prejšnja svetovna rekorda – zdaj imam ulove nad 70 lb v 10 državah in nad 30 kg v 11 državah.

Rad bi se zahvalil vsem belgijskim kraparjem. Ribaril sem po vsej Evropi, a se še nikjer nisem počutil tako dobrodošlega med domačini. Toliko belgijskih ribičev mi je poslalo lepe želje, mi ponudilo pomoč, nekateri so me obiskali in delili informacije – res sem imel občutek, da si resnično želijo, da ujamem to ribo. Iskrena hvala vsem! Iskrena zahvala tudi mojim prijateljem Kristofu, Jurgnu in Claudiu za podporo in pomoč, mojemu dekletu Tini za družbo in podporo, moji družini in vsem prijateljem. Na koncu velika hvala tudi sponzorjem: Dynamite, Fox, Carp Royal in Carpotronics. Brez njih vse to ne bi bilo mogoče.

Besedilo in fotografije: Krištof Cuderman

POLETNO DOGAJANJE V RD VELENJE

Če so pomladni meseci v RD Velenje namenjeni predvsem urejanju brežin, čiščenju okolice, vlaganju rib v ribolovne revirje in opravljanju drugih nalog v skladu z letnim programom upravljanja Velenjskega ribiškega okoliša, so poletni meseci namenjeni ribolovu, tekmovanjem in druženju ribičev.

V lepem poletnem vremenu se je prvi vikend v juniju zbralo 11 ekip iz B-lige LRP in pomerili so se v dveh tekmovalnih dnevih. Na vzorno pripravljenih trasah se je med sabo pomerilo 55 ribičev. V obeh ribolovnih dnevih skupaj je bilo ulovljeno več kot 700 kg rib, ki so jih ribiči po tehtanju vrnil v vodo Škalskega jezera. Prav vsi ribiči so se lahko pohvalili z ulovljeno ribo. Oba tekmovalna dneva je bila najuspešnejša RD Grosuplje. Podrobnejše rezultate pa si lahko ogledate na internetni strani RZS.

Praznovanje ob dnevu slovenskih ribičev smo obeležili s tradicionalnim tekmovanjem za naziv ribiški car in ribiško carico. Članice in člani tekmujejo v ulovu najtežje ribe. Naziv 51. carja velenjskih jezer si je z ulovljenim krapom, težkim 5,875 kg, priložil Mahmedalija Demirovski. Carica pa je postala Antonija Korošec s ploščicem, težkim 0,915 kg.

Zadnji vikend v juniju smo gostili dve tekmi državnega prvenstva posameznikov v lovu s krmilnikom. Lov s krmilnikom je novejša disciplina, prednosti pa se kažejo predvsem v manjšem vnosu krmil za privabljanje rib, kar pomeni bolj ekološko sprejemljiv ribolov. Tekmovanja se je udeležilo 38 tekmovalcev, ki so skupno uspeli uloviti več kot tona rib. Najuspešnejši tekmovalc, Uroš Lovrenc iz RD Ptuj, je v petih urah ribolova uspel uloviti 57,660 kg rib. Rezultate tekmovanja je možno videti na internetni strani RZS.

V sklopu praznovanja 3. julija, dneva slovenskih rudarjev,

Car in carica

smo izvedli že 46. tekmovanje za Rudarsko svetilko. Le malo je podobnih ribiških prereditev s tako dolgo tradicijo. Tekmovanja se je udeležilo 20 tričlanskih ekip, katerih tekmovalci so bili razporejeni v tri ločene sektorje in tako dodobra zasedli brežine Škalskega jezera. V sektorju A so bili najuspešnejši: Sašo Ačko (15,080 kg), Darko Javornik (13,310 kg) in Andrej Ložič (7,700 kg). V sektorju B so največ nalovili: Rok Javornik (13,480 kg), Rajko Košenina (6,605 kg) in Srečko Lamut (6,575 kg). Največje teže so nalovili v sektorju C, kjer so najboljši bili: Pavel Sešel (19,970 kg), Stanko Rogina (19,000 kg) in Jože Skornšek (15,620 kg). Med ekipami pa je prvo mesto in prehodni pokal osvojila ekipa RD Slovenska Bistrica, druga je bila ekipa RD Maribor in tretja ekipa RD Mozirje. Vse ulovljene ribe so po tehtanju izpustili nazaj v Škalsko jezero. Ribiče je po koncu tekmovanja čakala tradicionalna rudarska malica, to je celotna svinjska krača, četrtina belega kruha in čebula.

Med 11. in 13. julijem je potekalo tekmovanje v 48-urnem neprekinjenem lovu krapov s pomočjo obtežilnika. Moderni krapolov vse bolj pridobiva na priljubljenosti med športnimi ribiči. Pravila so zelo stroga in prilagojena tako, da se z ulovljenimi ribami ravna čim bolj humano in se jih pri tem čim manj poškoduje. Po obveznem tehtanju in razkuževanju mesta zapetja vse ribe takoj izpustimo nazaj v vodo. Ekipo sestavljajo največ 3 tekmovalci, od katerih istočasno lahko lovita le dva. Pri tem je treba uporabljati

Predaja pokala zmagovalni ekipi RD Grosuplje

Zmagovalna ekipa RD Slovenska Bistrica

pripomočke, kot je dovolj velika mreža za zajemanje rib, blazina, na katero se odlaga ulovljene ribe, tehtnica z mrežo, klešče za odpenjanje rib in razkužilno sredstvo za sanacijo ran. Na tekmovanju je nastopilo 11 ekip, ki so skupno ulovile 149 krapov skupne teže 647,56 kg. Najtežji krap je tehtal 14,3 kg, ekipi Gusarjev pa ga je uspelo uloviti kar dvakrat. Najuspešnejša je bila ekipa Carp team Gusarji, drugo mesto je zasedla ekipa Carp team Velenje in tretje mesto Carp team Mlinar. Za izvedbo tekmovanja gre zahvala RD Velenje, Trgovini Šarman, Ribiški trgovini Zadravec, BaitoPro bolilies in Mišelu Zdravcu Carp Baits – MZCB, ki so z donacijami podprli izvedbo tekmovanja. Tekmovanje je minilo brez zapletov v prijetnem druženju ribiških ekip, k čemur je pripomoglo tudi vreme s prijetnimi temperaturami. Tekmovalci so pogrešali nekaj akcije z večjimi krapji, ki pa so v Škalskem jezeru zelo previdni. Tudi dejstvo, da se je šele z letošnjim letom prepovedalo upleniti krapa, težjega od 6 kg, in je v preteklosti marsikateri kapitalni krap končal na krožniku ribiča, priča o tem, da je v jezeru veliko manjših krapov, kapitalnih pa je nekoliko manj.

Od 18. do 20. 7. 2025 smo organizirali že 26. tabor mladih ribičev. Tabor je potekal tri dni ob Škalskem jezeru, kjer imajo velenjski ribiči tudi svoj ribiški dom. Nastanitev je bila klasična taborniška, tako da smo za prenočevanje postavili šotore v gojitvenih ribnikih in uredili začasni tabor. Pridružili so se nam vrstniki iz Podjunskega ribiškega kluba iz sosednje Avstrije. Skupno se je tako tabora udeležilo 20 mladih ribičev in 13 mentorjev obeh ribiških družin. Za prehrano je poskrbel najemnik lokala na ribiškem domu Denis Strmčnik.

Program tabora je bil skrbno pripravljen, tako da so se mladi lahko seznanili s podrobnostmi lova ciprinidov s pomočjo plovčka. Spoznali so se s tehniko ribolova s tako imenovano »štek« tekmovalko. Prikazane so bile različne naveze in tehnike predvsem tekmovalnega ribolova, pa tudi tehnike krmiljenja in privabljanja rib. Seveda so potem mladi ribiči vse nasvete lahko preizkusili tudi v praktični obliki z izvajanjem ribolova s pomočjo plovčka.

V drugem dnevu tabora je bila glavna tema krapolovi s pomočjo obtežilnika. V teoretičnem predavanju je bila predstavljena oprema za krapolov, različni sistemi vezenja trkov in montaže vab. Na prej pripravljene krmilne so potem vse naučeno lahko

Najtežji ulovljeni krap 14,3 kg

Udeleženci tabora

tudi praktično preizkusili. Krapji so lepo sodelovali, tako da je bilo veliko akcije in veselja. Nastalo je veliko fotografij z ulovljenim krapom, nekaj celo skupinskih, ko je več mladih ribičev tako rekoč sočasno uspelo uloviti svojega krapa.

Tretji dan je tradicionalno namenjen izvedbi ribiškega tekmovanja in utrditvi znanj, ki so jih mladi pridobili na taboru. Mladi ribiči RD Velenje so se pomerili v kategoriji U-15 in U-20 v tekmovanju v lovu rib s pomočjo plovčka. Podjunski ribiči pa so izvedli tekmovanje v lovu krapov z obtežilnikom. Uspelo jim je uloviti 6 krapov in enega ploščiča. Največjega krapa je ulovil Sebastian Gutovnik, drugi je bil Jonatan Sienčnik in tretji Manuel Krasnik.

Pri kategoriji U-15 so bili najboljši:
 Kristjan Kumer Podbevšek 1.335 g.
 Gaber Bečko 450 g.
 Luka Žan Kričej 250 g.

Pri kategoriji U-20 so bili najboljši:
 David Napotnik 14.200 g.
 Luka Tunanovič 10.120 g.
 Etinej Šumah Šimek 810 g.

Kot je bilo že omenjeno, je bilo za hrano poskrbljeno v lokalni ribiškega doma. Ker pa je vodja tabora Aleksander Rožman naslednji dan slavil rojstni dan, so mu udeleženci tabora zapeli »Vse najboljše,« Sandi pa jih je počastil s torto.

Tabor je potekal v prijetnem poletnem vremenu, tako je bilo

Ponosni mladi ribiči z ulovljenim krapom

Najuspešnejši mladi ribiči in vodstvo tabora

spanje v šotorih prav prijetno. Izvedene so bile vse predvidene delavnice ter tudi nočni ribolov soma in krapa. Ulovljen je bil le en podmerski som, krap pa so pridno napenjali ribiške vrvice in povzročali dvig adrenalina pri mladih ribičih. Pohvalno je, da je

tabor potekal v prijateljskem duhu mladih ribičev iz dveh različnih okolij. Prav tako ni prišlo niti do najmanjše poškodbe in so vsi zdravi in srečni načrtovali, kako se naslednje leto zopet srečamo.

Besedilo in fotografije: Niko Vivod

POLETJE JE ČAS ZA RIBIŠKI TABOR

Konec šole za veliko večino mladih ribičev pomeni začetek počitnic. Čas, ko svoje dneve preživljajo za vodo in v družbi ribiških prijateljev ter pišejo lepe zgodbe.

Pri ribiški družini Barje pa začetek počitnic začnemo s tradicionalnim splošnim ribiškim taborom. Tabor je eden od vrhuncev ribiške sezone za mlade ribiče, česar se v naši ribiški družini zavedamo. Zares velik poudarek dajemo na mlade, saj vemo, da brez mladih ribičev ni prihodnosti. To nam zelo lepo uspeva, saj premikamo meje organizacije tabora na zares velik nivo. Zelo nas veseli, da je vsakoletni obisk tabora vse večji in večji. To je znak, da je mladini druženje z vrstniki všeč in seveda radi imajo lepo preživeti ribiški vikend v neokrnjeni naravi brez tehnologije in vrveža.

Tabor poteka v neokrnjeni naravi jezera Strahomer, s katerim uspešno upravlja Ribiška družina Barje. Gre za revir ujemi in spusti. Veseli nas dejstvo, da lahko mlade učimo o pravilnem ravnanju z ribo, kjer je velik poudarek na izpustu ribe. Zavedamo se, da moramo skrbeti za vode, da bo ostalo kaj tudi za naše prihodnje

Maks skupaj z očetom in krapom za drugo mesto

Bor s svojim krapom za tretje mesto

generacije. Ni lepšega, kot videti mladino, kako lepo in spoštljivo rokuje z ribo.

Že v petek zjutraj se veliko mentorjev odpravi na mesto organizacije in opravi vse potrebno za prihod mladih nadobudnih ribičev. Dela je zares veliko, saj tabor poteka v naravi brez elektrike in vseh modernih pripomočkov. Le šotori, narava in lastna organizacija. Ko so priprave mimo, pa samo še čakajo prihod mladih.

Otroci pride navadno v soboto zjutraj. Sledi predstavitev in potek tabora. Mlade razporedimo v šotore in tabor se lahko prične. Začetek tabora je vedno rezerviran za predavanja o ribiških tehnikah, ki jih bomo izvajali v prihodnjih dveh dneh. Zares srečo imamo, da so v ribiški družini predstavniki in ambasadorji različnih ribiških znamk in tehnik ribolova. Tako predavanja potekajo na zares visokem nivoju. Otroke tako razdelimo v 3 skupine. Igor je naš dolgoletni ribiški tekmovalec ter udeleženec svetovnih prvenstev v lovu krapa z obtežilnikom. Poskrbel je za vrhunsko predstavitev

Naša najmlajša člana tabora Maks in Tai

Markov zmagovalni krap

Vezava sistemov za krapolov

Skupinska slika

tehnike ter velik poudarek dal na pravilno označevanje ribiškega mesta. Mladina je zares uživala v nečem novem in ogromno odnesla od tega. Naš Reuf in Aljaž sta poskrbela za predstavitev tehnike ribolova s krmilnikom. Tehnika s krmilnikom in krapolov sta velikokrat povezana med seboj, saj se uporablja veliko istih stvari. Mladi se tehnike vsako leto več poslužujejo. Prav je, da jim tehniko predstavimo bolj podrobno in strokovno.

Tukaj je bila tudi skupina za naše najmlajše, ki jo je vodil Sebastian s pomočjo Davida. Tudi on je tekmovalec v kraparski ligi Slovenije skupaj z Igorjem. Predstavil jim je navezo, ki so se je naučili vsi mladi ribiči in jo tudi sami zvezali. Ko smo s predavanji zaključili, je sledilo še predavanje o ribolovu ščuke. Za predavanje o ribolovu ščuke sva poskrbela z Danielom, saj vsak od naju zastopa eno blagovno znamko. Daniel je poskrbel za predstavitev velikih vab in t. i. palice in kolesca baitcast, medtem ko sem jaz predstavil ribolov z manjšimi vabami. Pomembno se nam zdi, da mladino vključimo v predstavitev in veseli me, da so sodelovali. Nato je sledila priprava in seveda pričetek ribolova.

Prvi dan je bil rezerviran za krapolov. Ribe so zares lepo sodelovale in ujelo se je veliko lepih krapov. Za naše prazne želodčke je poskrbel naš kuhar Dragan skupaj s svojo ekipo. Zares vam hvala za okusne obroke.

Ribolov je potekal do poznega večera. Po napornem dnevu smo tako mentorji kot mladi ribiči popadali v svoje postelje. Dan je bil prečudovit. Naslednje jutro pa budnica že ob 5. uri. Za to nismo poskrbeli mentorji, ampak mladina. Vstali so zares zgodaj, še pred

našimi budilkami. Pred nami je bil še en dan rezerviran za ribolov. Na voljo so imeli ribolov ščuke ali krapa. Kar nekaj se jih je odločilo za ribolov ščuke. Ta zares ni hotela sodelovati, zato na koncu dneva ni bilo ujete niti ene. Bili so prijemi, ampak neuspešni. Zato pa so toliko bolj sodelovali krapci. Pred najhujšo vročino je potekalo še tekmovanje v metu v tarčo. Dobili smo tri najuspešnejše ribiče, ki so prejeli tudi lepe nagrade. Na koncu tabora pa ni šlo brez podelitve nagrad najuspešnejšim ribičem. Tretje mesto je dosegel Bor s krapom, težkim 9500 g. Drugo mesto je dosegel naš najmlajši udeleženec Maks, ki ima komaj 4 leta, s krapom, ki je tehtal 9910 g. Zmagovalec letošnjega tabora mladih pa je bil Mark s krapom, težkim 12500 g. Zmagovalci so prejeli fantastične nagrade, ki so jih priskrbeli naši zvesti sponzorji. Tabor je bil s tem dejanjem končan. Če povzamem celoten dogodek, smo znova dokazali, da se vse da, če se hoče. Tabora se je udeležilo 35 mladih ribičev s 13 pomočniki. Zares hvala vsem iz srca, da nam pomagata pri izvedbi tabora. Vse je dosegljivo s fantastično ekipo ribičev Barjanov, kar je najpomembnejše, da nam pri izvedbi močno stoji ob strani vodstvo družine. Posebna zahvala pa gre našim zvestim sponzorjem, ki nam nesebično pomagajo pri izvedbi tabora (Trgovina Monster bite, trgovina Krap, ribiška trgovina Trofeja, Decathlon, Savage gear, Berkley, Abu Garcia, rest. DiVino, Dulcis gourmet).

Vsi pa se že veselimo prihodnjega tabora, da znova spišemo lepo zgodbo in kar je najpomembnejše, pričaramo nasmeh in nepozabne doživljaje v neokrnjeni naravi mladim nadobudnim ribičem.

Besedilo in fotografije: Toni Janežič

RIBIŠKI TABOR MLADIH 2025 USPEŠNO ZAKLJUČEN

V mesecu juliju je na ribnikih Preserje potekal tradicionalni tridnevni Ribiški tabor mladih v organizaciji Ribiške družine Šempeter. Tabor je bil namenjen otrokom in mladim, ki so želeli spoznati osnove ribolova ali nadgraditi že pridobljeno znanje.

Dogodek je bil zelo dobro obiskan – udeležilo se ga je kar 51 otrok iz Braslovč, Polzele, Celja, Tabora, Prebolda, Žalca, Šmartnega ob Paki, Velenja, Dramelj, Kozjega in Dobrne. Pod strokovnim vodstvom 15 izkušenih mentorjev smo tri dni preživeli v objemu narave, ob vodi, v duhu učenja, raziskovanja ter sproščenega druženja. Kljub raznolikim vremenskim razmeram smo program v celoti uspešno izvedli in mladim omogočili nepozabno počitniško doživetje.

Udeleženci so v okviru tabora najprej spoznali delovanje Ribiške družine Šempeter, različne vrste rib ter osnovna pravila ribolova in pravičnega ravnanja z ribami. Sledila je predstavitev ribolovne opreme in tehnik, preizkus različnih vab, nato pa so že prvi dan

lovili ribe na ribnikih Preserje. V nadaljevanju so se seznanili z delom ribiškega čuvaja ter s pomenom in namenom vlaganja rib v vodotoke, kar jim je omogočilo širši vpogled v varovanje in upravljanje vodnega ekosistema. Zaključni dan je bil namenjen samostojnemu ribolovu, pri katerem so mladi pod budnim očesom mentorjev uporabili pridobljena znanja. Tabor smo zaključili s skupnim kosilom in prijetnim druženjem vseh udeležencev.

Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujemo vsem podpornikom in mentorjem Ribiške družine Šempeter, ki so nesebično delili svoje bogato znanje in čas z mladimi. Posebna zahvala gre tudi Občini Braslovče za vsakoletno podporo pri izvedbi tabora za mlade udeležence iz občine Braslovče.

Verjamemo, da smo z dogodkom mladim približali naravo, ribolov in pomen ohranjanja vodnih virov ter v njih prebudili zanimanje, ki bo trajalo še dolgo.

Darko Jazbinšek, predsednik RD Šempeter
Foto: arhiv RD Šempeter

Skupinska fotografija

MLADINSKI RIBIŠKI TABOR RD VRHNIKA 2025

Ko se znanje, veselje in ribolov združijo ob ribniku v Sinji Gorici

V soboto in nedeljo, 21. in 22. junija 2025, je Ribiška družina Vrhnika ponovno uspešno izpeljala Mladinski ribiški tabor, ki se je odvijal na idilčni lokaciji ob ribiškem domu v Sinji Gorici, kjer se tik ob domu razprostira tudi manjši ribnik, idealen za učenje in

prve korake v svet ribištva. Dogodek, ki je iz leta v leto bolj obiskan, je bil letos še posebej živahen, saj se ga je – pod budnim očesom deseterice predanih mentorjev RDV – udeležilo ena mladinka in 24 mladincev, starih od 9 do 16 let.

Največji krap na tekmovanju

Ribolov sončnega ostriza po starem

Zaključek tabora

Skupinski duh in učenje preko izkušenj

Tabor se je oba dneva začel ob 8. uri zjutraj s pregledom prisotnosti in uvodnim nagovorom mentorjev. Že takoj prvi dan so bili mladi razdeljeni v skupine po pet članov različnih starosti, da so bile skupine čim bolj enakovredne in uravnotežene. Ta pristop se je izkazal za odlično odločitev, skozi ves tabor se je namreč čutil močan skupinski duh, prijateljsko tekmovanje in spodbujanje med člani ekipe.

Prvi del sobotnega dopoldneva je bil namenjen teoretičnemu uvodu v etiko ribiča. Mladi so se seznanili s temeljnimi vrednotami, ki jih gojimo v Ribiški družini Vrhnika in v Ribiški zvezi Slovenije, spoštljiv odnos do narave, odgovorno ravnanje z ribami, etično rokovanje ob ujetju ter pomen medsebojnega spoštovanja med ribiči. Naš Miki je predavanja obogatil z zgodbami iz prakse, kar je snov približalo mladim.

Malica, šport in spoznavanje rib

Po športnih aktivnostih in malici so sledila še predavanja o ribjih vrstah, ogroženih domorodnih vrstah in invazivnih tujerodnih ribah, s posebnim poudarkom na sončnem ostrizu, ki mu je bil namenjen tudi popoldanski ribolov.

Popoldansko ribolovno tekmovanje

Po kosilu je sledil tekmovalni lov na sončnega ostriza z bambusovimi palicami, kar je sprožilo val navdušenja. Skupine so navdušeno navijale druga za drugo, vsak ujeti ostriz je bil razlog za slavlje. Po popoldanski malici smo razglasili najboljše ekipe v lovu na ostriza in tako zaokrožili uspešen prvi dan tabora.

Tekmovanje za največjo ribo – vrhunec drugega dne

Drugi dan tabora se je začel enako kot prvi: s pregledom prisotnosti in

Prvi trije

jutranjim zborom, tokrat pa smo mladim predstavili pravila tekmovanja na največjo ribo. Mentor Stane je zbranim razložil potek tekmovanja, nato pa je sledil žreb štartnih mest, ki so bila razporejena okoli celega ribnika, da je imel vsak tekmovalac dovolj prostora.

Po začetnem žvižgu so mladi tekmovalci pristopili k ribolovu z različnimi pristopi, nekateri s plovcem, drugi pa so se odločili za ribolov na dnu z bojljii, torej na vabe, ki so posebej priljubljene pri večjih ribah. Sprva so bile ribe zadržane, prva ura je minila skoraj brez prijema, nato pa se je začelo: prvi pobegi, prvi potegi, prve izgubljene trofeje in tudi prvi uspehi.

Nekaterim ribe niso odpustile začetniške napake in so se snele s trnka, drugim pa so največje ribe celo odtrgale navezo. A postopoma se je začel risati seznam uspešnih – tistih, ki so ujeli svojo ribo in jo zapisali v tekmovalni karton.

Sredi dneva je ribolov prekinilo okusno kosilo. Po krajšem počitku je sledilo nadaljevanje z novim žrebom štartnih mest. Nekateri so bili navdušeni nad novo pozicijo, drugi malce manj, a tekmovanje se je nadaljevalo v zagrizeni in hkrati prijateljski atmosferi.

Popoldne je bilo ujetih še nekaj večjih rib, nato pa je glavni sodnik z žvižgom oznanil konec tekmovanja. Napetost se je dvignila, saj so vsi čakali razglasitev rezultatov. V igri so bili umetelno izdelani pokali, ki jih je podarilo ključavničarstvo Clavis, d. o. o. Za bogate nagrade vsem udeležencem pa so s svojimi donacijami poskrbele ribiške trgovine Kostevc, Monster Bite in Rs1-Sluga, za kar smo jim v imenu vseh mladih iskreno hvaležni.

Zahvala velja tudi trgovini Molek z Vrhnike, ki nam je omogočila tiskanje vseh potrebnih materialov za izvedbo tabora.

Ob razglasitvi najboljših so se zbrali tudi starši mladih tekmovalcev, ki so z bučnim aplavzom pozdravili vse dobitnike pokalov, medalj in praktičnih nagrad – vsak otrok je dobil nekaj za spomin, vsak je bil zmagovalc.

Vreme, podpora sponzorjev in skupna hvaležnost

Oba dneva nas je spremljalo čudovito, sončno vreme, včasih celo nekoliko prevročje, a so mentorji dobro poskrbeli za redno hidracijo otrok. Pri tem gre zahvala podjetju M.Orel, ki je podarilo zadostne količine pijače, da so otroci dan na soncu lahko preživeli varno in prijetno.

Mentorji, ki so dogodek vodili, so nesebično delili svoje znanje, ves čas skrbeli za varnost ter predvsem z dobro voljo in pristopom ustvarili okolje, v katerem so se otroci počutili sprejete, varne in motivirane za učenje.

Mladinski ribiški tabor 2025 je še en dokaz, da RD Vrhnika s svojim delom uspešno vpliva na prihodnost slovenskega ribištva, predvsem pa ustvarja pozitivne izkušnje in spomine, ki jih bodo mladi še dolgo nosili s seboj. Ob takšnih dogodkih je jasno, da ribištvo ni le šport ali hobi, temveč način življenja, povezan s spoštovanjem narave, učenjem, prijateljstvom in skupnostjo.

Hvala vsem sponzorjem, mentorjem, otrokom in staršem, ki ste omogočili, da smo skupaj ustvarili ta nepozaben vikend ob ribniku v Sinji Gorici!

Besedilo in fotografije: Vladimir Mikec

Stanko Žitnik

1950–2025

»Bil je ribič – ribič s srcem!«

Ob slovesu od Stanka Žitnika – za ribiške prijatelje Staneta –, dolgoletnega člana in funkcionarja Ribiške družine Ptuj, se v Ribiški zvezi Slovenije in Ribiški družini Ptuj z globokim spoštovanjem spominjamo njegove bogate življenjske poti, ki je bila od mladosti neločljivo povezana z vodo, naravo in ribištvom.

Stane, ki je znal biti vez med ljudmi, znal je poslušati, svetovati in pomagati ter povsod

povezovati ljudi, sejati toplino, nasmeh in voljo do sodelovanja, je bil rojen 5. novembra 1950

očetu Stanislavu in mami Mariji, kot najstarejši od štirih njunih otrok. Njegov dom je bil ob potoku Rogoznica. Tam je bil že kot pionir redno ob vodi, občudoval je naravo in ribe ter kot deček spoznal lepoto ribolova. Tam so se rodile njegove prve sanje ribiča in prva ribiška doživetja.

Več kot pet desetletij je bil srce in duša Ribiške družine Ptuj. Njegova strast do ribištvu, njegovo znanje in srčnost so povezovali mlade in starejše, domače in tuje ribiče.

Polnoletni član RD Ptuj je postal že leta 1970, po vojaškem roku pa leta 1974 opravil ribiški izpit in se zapisal med redne člane RD Ptuj in nato več kot pet desetletij aktivno soustvarjal njeno zgodbo. Bil je nepogrešljiv kot tekmovalac, organizator in mentor, pa tudi kot pobudnik za številne aktivnosti. V vseh desetletjih svojega delovanja je kot ribič bil izjemno aktiven član družine. Pri izgradnji novega Ribiškega doma, kjer sedaj domuje Ribiška družina Ptuj, se je zapisal kot eden glavnih pobudnikov.

V 80. letih je postal funkcionar RD Ptuj. Bil je trikrat predsednik Ribiške družine Ptuj, v zadnjem mandatu pa predsednik nadzornega odbora. Več kot 40 let je deloval v komisiji za izobraževanje mladih ribičev, kjer je mlade učil osnov in skrivnosti ribolova, starejšim pa bil zvest sopotnik in obiskovalec ter jih tako tudi redno obveščal o delovanju Ribiške družine. Imel je opravljen seminar za ribiškega inštruktorja ter izpit za izvajalca elektro ribolova.

Njegovo tekmovalno srce je bilo neizmerno močno, njegova prizadevanja pa so segala tudi preko meja Slovenije.

Bil je človek povezovanja – tako znotraj družine kot tudi navzven. S svojimi poznanstvi je bistveno pripomogel k organizaciji mednarodnih srečanj in tekmovanj na nivoju RD Ptuj in tudi v Sloveniji, saj je bil glavni organizator številnih mednarodnih ribiških srečanj in tekmovanj ter njihova gonilna sila, kjer se je vedno znova izkazala njegova organizacijska širina. S svojim delom je povezoval generacije ribičev in odpiral vrata njihovemu mednarodnemu sodelovanju. Na Ptujju je sooblikoval številna mednarodna srečanja, med drugimi tudi tradicionalna vsakoletna srečanja veteranov in tekmovanja v ribolovu, ki so povezovala vojne veterane ter ribiče iz Slovenije, Hrvaške, Madžarske in Bosne in Hercegovine. V kategoriji veteranov je postal tudi državni prvak.

Njegova vizija je segala daleč – trudil se je celo za izvedbo svetovnega prvenstva v ribolovu, a Slovenija je bila takrat za takšen podvig premajhna.

Za svoje delo je prejel številna priznanja Ribiške zveze Slovenije:

Red za ribiške zasluge III. stopnje z listino (1981),

Red za ribiške zasluge II. stopnje z listino (1985),

Red za ribiške zasluge I. stopnje z listino (1994),

Plaketo zveze z listino (1999).

V letu 2025 je bil imenovan za častnega predsednika RD Ptuj – naziv, ki je bil zanj izjemno pomemben in ga je z veseljem sprejel.

Kljub boleznim je ostal aktiven do zadnjih dni. Junija je sodeloval pri organizaciji mednarodnega srečanja in tekmovanja Alpe–Adria, kjer so ga ribiški prijatelji znova nagovarjali z imenom, ki mu je bilo med ribiči najbližje – Stane.

Ob veličastnem in spoštljivem pogrebu 20. avgusta 2025, kjer so mu ob strani stali družina, veterani vojne za Slovenijo, Slovenska vojska, številni prijatelji in ribiči, je bilo čutiti, da se poslavljamo od človeka, ki je znal povezoovati ljudi, sejati toplino in puščati sled dobrote povsod, kjer je živel in deloval – ob vodi in med ljudmi.

Dragi Stane – bil si ribič s srcem. Tvoj življenjski tok je zdaj našel svojo mirno strugo, za vse nas pa ostaja kot voda, ki je znala teči tudi navkreber, kot vrba, ki te toplo in krepko objame, in kot reka, ki povezuje. Tvoje delo, tvoje besede in tvoja dejanja bodo ostala v našem večnem spominu. Počivaj v miru.

Ribiška zveza Slovenije in Ribiška družina Ptuj

Srečko Lipovnik

1937–2025

Na pokopališču Dobrava smo se še zadnjič poslovili od dolgoletnega ribiškega prijatelja, funkcionarja in iskrenega tovariša Srečka Lipovnika iz Maribora. Bil je dolgoletni član in predsednik Ribiške družine (RD) Pesnica iz Lenarta, predan čuvaj voda in narave, predvsem pa iskren prijatelj. Zanj ribolov ni bil le hobi, temveč način življenja – v tišini ob vodi je znal najti mir, v naravi pa lepoto, ki jo je vedno delil tudi z nami.

Kot predsednik je znal povezoovati ljudi, skrbel je, da smo ob vodi ostajali ne le kot ribiči, temveč kot ena sama velika družina, zavezana večni vrednoti – ohranitvi zdrave in čiste vode v potokih, rekah in jezerih, njihove zelene bregove in ribji življenj v njih. Tudi zaradi tega bo za vedno ostal zapisan v zgodovini Ribiške družine (RD) Pesnica Lenart, Zveze ribiških družin (ZRD) Maribor in Ribiške zveze Slovenije (RZS). Srečko je namreč pustil globoke sledi tudi v krovni ribiški organizaciji. Kot dolgoletni predsednik RD Pesnica je med drugim zaslužen tudi za gradnjo ribiškega doma v Lenartu, ki je v lepem okolju ob Globovnici postal priljubljeno zbirališče lenarških naravovarstvenikov in meščanov. Od leta 2002 je bil častni član in od leta 2003 še častni predsednik RD Pesnica Lenart. Nadvse preudarno je vodil tudi ZRD Maribor, ki povezuje RD v Podravju, v Dravski dolini in na Koroškem. Dolga leta je bil tudi njen tajnik in je skrbel za nenehno strokovno »zorenje« ribiškega naraščanja in za aktivno udeleževanje ribičev v naravovarstvenih prizadevanjih. Bil je tudi član Nadzornega odbora RZS in njen podpredsednik. Aktivno je sodeloval v mednarodnih ribiških organizacijah in bil izjemno aktiven v ribiškem tekmovalnem športu kot ugledni mednarodni sodnik z licenco. Slovensko sladkovodno ribištvu in še zlasti njegov tekmovalni del je pomagal postavljati na evropski zemljevid.

Za aktivno delo v sladkovodnem ribištvu je prejel številna priznanja. Je prejemnik diplome Olimpijskega komiteja Slovenije – Zveze športnih zvez leta 1992, značke nekdanje jugoslovanske zveze za telesno kulturo leta 1988 in imetnik naziva volonter leta, za kar ga je razglasil Državni svet republike Slovenije leta 2004. Leta 2002 je bil razglašen za častnega člana RD Pesnica in leto pozneje za njenega častnega predsednika. Je nosilec znaka za ribiške zasluge s listino, plakete Ribiške zveze Slovenije, reda za ribiške zasluge I., II. in III. stopnje ter dobitnik najvišjega odlikovanja Ribiške zveze Slovenije, plakete Ivana Franketa z značko in listino. Še posebej ponosen pa je bil na Diplomom mednarodnega olimpijskega komiteja, ki mu jo je leta 2001 podelil njegov predsednik Juan Antonio Samaranch kot priznanje in zahvalo za izjemen prispevek k razvoju športa in olimpizma ter za promocijo prijateljstva in solidarnosti med ljudmi.

Vse to samo po sebi največ pove o njegovem velikanskem razdajanju v ribiški organizaciji. Velja mu časten in lep spomin.

Dr. Marjan Toš

Milan Maks Stopar

1937–2025

Presenetila nas je žalostna vest, da je ob jutranji zarji žal prenehalo biti srce našega dolgoletnega ribiškega prijatelja Maksa Stoparja, našega ribiškega soustvarjalca na vseh pomembnih področjih športnoribolovne in naravovarstvene dejavnosti.

Naj ob tej nenavadni izgubi našega ribiškega sotovariša spomnimo na zanimiv pogovor z našim najstarejšim ribiškim športnoribolovnim tekmovalcem – veteranom Slovenije, ki je med številnimi ribiški funkcijami opravljal tudi pomembno in odgovorno predsedniško ribiško delo ter ostal zvest našemu nepozabnemu druženju, vse do svoje prerane smrti. To je bil pogovor o njegovi kar 75-letni zvestobi tvorno-ustvarjalnega druženja, objavljen v letošnji 4. številki našega Ribiča.

Dragi naš prijatelj, »počivaj v miru, naj te žuborenja voda spremlja ob večnem počitku«, vsem tvojim žalujočim pa ponovno izrekamo naše iskreno sožalje.

RD Laško

REKA SEDMIH IMEN

Ljubljanica je zelo zanimiva reka. Ta kraška ponikalnica je morda res večini ljudi poznana le po vožnjah s turistično ladjico v središču našega glavnega mesta, a reka ima tudi več skrivnosti. Naj omenim le, da gre za reko, ki je zaščiten kot kulturni spomenik državnega pomena, ter za morda najdaljšo ponikalnico na svetu. Prav zaradi tega podatka včasih za Ljubljanico uporabijo tudi poimenovanje Reka sedmerih imen, saj zaradi kraške narave zahodne in osrednje Slovenije kar šestkrat ponikne in nato znova pride na površino. Nedaleč od slovensko hrvaške meje, na hrvaški strani, v vasi Prezid, pride ven Trbuhovica in z njo se zgodba reke Ljubljanice začne.

Nadaljuje se že v Sloveniji, in sicer kot Obrh, nato Stržen, Rak, Unica, Pivka ter zadnjih 41 kilometrov, dokler se ne izlije v reko Savo kot Ljubljanica. Vsaka od naštetih rek je pravi raj za ribe in poslastica za ribiče: Obrh in Unica s čudovitimi lipani ter potočnimi postrvmi, Stržen ter Rak sta dom resnično velikih rdečeperk ter linjev, Pivka pa je znana po svojih ščukah. Ljubljanico smo v zadnjih letih res temeljito prelovlili, od muharjenja na njenem izviru pri Vrhniku do lova s čolna skozi center Ljubljane, tako da smo se čez poletje lotili tudi ene njenih »zgodnejših« verzij.

Odločili smo se za vijačenje in na lov nismo šli sami – znova se nam je pridružil ribiški tovariš Boris, s katerim smo letos že lovili ščuke na Hrvaškem. Takrat je bil precej bolj uspešen od nas treh, tako da smo mu želeli pokazati, da tudi mi trije nismo od muh, kar se tiče te vrste ribolova.

Razporedili smo se ob strugi reke, ki je bila ravno prav široka, da smo lahko z enega brega obvladali celotno površino vode. Vsakič, ko smo na novem revirju, je čutiti pričakovanje, celo napetost, kdo bo kot prvi ukanil ribo in jo prepričal v ugriz. Tudi tokrat ni bilo nič drugače, še posebej, ko je prva ura minevala brez uspeha. Ščuka ali dve in nekaj ostrizjev se je sicer zaletelo v vabo, a ujeti nam ni uspelo še nobene. Ko smo menjavali vabe ter jih znova in znova brez uspeha metali v vodo, sem fantoma dejal: »Dajta ujeti nekaj, da ne bo znova Boris ujel več rib kot mi vsi skupaj!« Še preden je Tim uspel dokončati svoj odgovor, da naj jaz kaj ujamem, se je Boris že boril s prvo ščuko dneva. Lepa, zdrava ščuka, dolga okoli 60 centimetrov je bila v podmetalki. Mi trije smo se v šali pritožili, da naj še kakšno ribo pusti za nas, nato pa nadaljevali z lovom. Kmalu je bilo sicer slišati enega od fantov, ko se je pritoževal, ker mu je ena pobegnila, nato pa je Boris, pričakovano, povlekel ven naslednjo ščuko. Na glas smo že razmišljali, da se ponavlja scenarij izpred pol leta, ko smo lovili v isti zasedbi, a sta bila končno uspešna tudi Tim in Filip. Najprej je

Ščuke niso bile največje, vse ujete so v dolžino merile okoli 60 centimetrov, so pa bile lepo rejene, kar pri obilju ribjega drobiža, ki smo mu bili priča, ni nobeno naključje.

Končno! Ko je že izgledalo, da bo znova uspešen le Boris, sta v akcijo stopila tudi brata in oba ujela nekaj ščuk!

Skoraj popoln mir, le mi, ptice ter seveda obilje rib!

svojo profesorico ukanil Filip, le nekaj minut kasneje pa še njegov mlajši brat. Vse ujete ribe so merile med 55 in 65 centimetri, ne prevelike, a lepo popolnjene. To, da so ščuke že na pogled debele-lušne, ni bilo nobeno presenečenje – jate rdečeperk in drugega ribjega drobiža, ki smo jih videli, so bile res velike. V bistvu sem se večkrat vprašal, kako to, da ob takem obilju naravnega plena ščuko uspemo premamiti s silikonsko kopijo le-tega. Odgovora sicer nisem dobil, a v bistvu niti ni bil pomemben, pomembno je bilo le to, da so naše silikonske ribice več kot očitno prijale lokalnim plenilkam. Boris je dobil še eno, zaostajal pa ni niti Tim. V bistvu sem bil dolgo časa edini brez ribe – kot je v navadi, ko lovimo vsi trije skupaj, sem imel tudi tokrat najtežjo opremo, ki je zahtevala tudi najtežje in največje vabe. Ščuke so pokazale zanimanje, nekaj zgrešenih ugrizov je bilo, a brez pravega zaključka. V enem od svojih poskusov sem silikon zalučal v obrežno rastje ter nato prosil Filipa, naj mi pomaga bi reševanju zagate. Fant je vseeno precej bolj okreten in prožen od mene, tako da mu takšne

Timova profesorica

Seveda tudi starejši brat ni smel zaostajati!

naloge ne predstavljajo prevelike težave. Zamenjala sva palici, da bi bilo reševanje vabe še lažje. Medtem ko se je on ukvarjal s posledicami moje nespretnosti, sem jaz izkoristil trenutek, ko se je v mojih rokah znašla lažja in bolj občutljiva palica. Hitro sem vrgel manjšo silikonsko ribico proti nasprotnemu bregu, nekajkrat obrnil ročico na koleščku in začutil ugriz! Sledil je zateg in trenutek, ko sem lahko tudi sam oznanil: »Imam jo!« Težko bi opisal obtožujoč pogled, ki mi ga je namenil Filip, medtem ko je še vedno reševal svojo vabo. Kot bi želel z očmi povedati: »Jaz se tukaj matram, ti pa v zahvalo ujameš ribo, ki bi bila moja, če ti ne bi dal palice!« V istem stavku sem se mu opravičil in zahvalil, nato pa sva znova opravila menjavo opreme ter nadaljevala po starem. Sledilo je še nekaj ščuk, ki so se snele, preden bi jih lahko zajeli v podmetalko, ter po ena zajeta za Tima ter Borisa. Po nekaj urah ribolova je kazalo, da bo to morda najbolj uspešen dan, kar se števila rib tiče, saj smo se skupaj bližali že številki deset, snelo pa se nam je vsaj še enkrat toliko profesoric. Precej neverjetno, kako požrešne so bile na tisti dan ščuke.

Počasi smo ugotavljali trende, kar se tiče vab. Tim je z najlažjo opremo uporabljal tudi najmanjši silikon, ribico dolgo le kakšnih 10 cm. Malenkost daljšega je uporabljal Boris in oba sta vztrajala pri teh dveh. Jaz pa sem bil najbolj uspešen z 18 centimetrov dolgo umetno ribo, ki je bila z vsakim napadom bolj razbrzdana. Ugotovil sem, da se velik in težak silikon v kombinaciji z zelo lahkim trnkom premika kot napol mrtva riba in to gibanje je bilo več kot očitno mamljivo tudi za ščuke. V enem trenutku je bila silikonska ribica na hrbtni strani tako zluknjana, da sem trnek napeljal skozi trebuh in lovil toliko časa, dokler nisem tudi na ta način dobil ščuke. Ker je tudi na trebuhu kmalu zazevala prevelika luknja, da bi trnek čvrsto stal, sem ga za zadnji del dneva napeljal skozi bok. Tako sicer še nikoli nisem lovil in morda tudi nikoli ne bom, a silikon je bil že tako zluknjan od ostrih zob, da je bil to še edini izvdeljiv način. In tudi ta se je takrat izkazal za dobitnega. Moja četrta in tudi zadnja ščuka za ta dan je prišla ven, ujeta na bok silikonske ribice!

Boris nam je znova pobegnil, kar se tiče števila ujetih ščuk, a tokrat nismo bili daleč. Vsi štirje smo se pošteno nalovili ščuk, a vseeno še naprej vztrajno metali vabe v upanju na še kakšen

Zadnja ščuka tistega neverjetno uspešnega dne! Prav neverjetno, če pomislim, da se nam je vsaj še enkrat toliko rib snelo s trnka!

ugriz. Lahko bi rekel, da smo bili kar nekoliko požrešni, morda celo lakomni, a dan, kot je bil ta, pride tako zelo redko, da smo ga želeli izkoristiti do zadnjega. Tim je na svojo malo silikonsko ribico dejansko dobil še eno večerno ščuko in rekel: »19 smo jih ujeli vseh skupaj!« Dvajseta pa nam ni bila usojena – imel sem jo že na trnku, a se je snela, preden bi jo Boris uspel zajeti v podmetalko. V bistvu je najbolj neverjeten podatek tistega dneva ta, da smo uspeli ujeti neverjetno število ščuk, a imeli vseeno nekoliko grenak priokus, saj je bilo tistih, ki so se snele s trnka ali pa neuspešno napadle vabo, vsaj še enkrat toliko.

Ljubljana je res neverjetna reka in vsakemu ribiču bi zelo toplo priporočil, da se pobližje spozna z njo in vsemi njenimi skrivnostmi. Pa naj bo to na Ljubljanskem barju, Cerkniškem jezeru, Planinskem polju, Rakovem Škocjanu, v neposredni bližini Postonjske jame ali kje drugje. Ne glede na to, kakšen način ribolova je komu najljubši oziroma katero ciljno ribo najraje lovi, Ljubljana lahko v eni od svojih »inačic« ponudi veselje in užitek tako rekoč vsakemu ribiču!

Besedilo in fotografije: Blaž Dominik

MEGLA NAD RIBNIKOM, KRAP NA KROŽNIKU

Na Rakitni, kjer ribnik počiva na 800 metrih nadmorske višine, se jesen začne razkrivati že v avgustu. Megla se počasi spušča z gozdnih obronkov, voda postane mirnejša in globlja, v zraku pa se čuti vonj po zrelih jabolkih in vlažni zemlji. Ujeti krapa tu, med tihimi odsevi dreves in raztapljajočo se svetlobo, je posebno doživetje in del naravne kulise, ki jo riše jesen. Iz tega ribnika prihaja navdih za krožnik, ki nosi v sebi odtenke letnega časa: sladkobo jabolka, paprike in orehe, zemeljski ton gomoljne zelenjave ter mehko polento z bučnim oljem.

Krap, oblečen v orehovo skorjico s papriko, ni le ulov, temveč zgodba o ribniku v jesenskem času, ko se svet umiri in zadiši po megli, dimu in plodovih, pripravljenih, da jih odkrijemo – jed za dva (ali več), ki v sebi skriva intimo obhajanja jeseni.

Krap je ena najstarejših gojenih rib v Evropi in tudi v Sloveniji ima dolgo tradicijo. Že v srednjem veku so ga gojili menihi v ribnikih pri samostanih, saj je bil pomemben vir beljakovin v času posta, ko je bilo meso prepovedano. V 19. stoletju se je ribogojstvo krapa razmahnilo predvsem na območjih severovzhodne Slovenije, kjer so nastali veliki ribniki, ki jih ponekod uporabljamo še danes. Tako ima uživanje krapa pri nas močan kulturni in zgodovinski pomen. Prve sledi gojenja krapa v Sloveniji segajo več stoletij nazaj. V 14. in 15. stoletju so ga menihi redno gojili v ribnikih na Kranjskem in Štajerskem, zlasti zaradi cerkvenih prehranskih navad. V 20. stoletju so ribniki dobili gospodarski pomen – na primer ribogojnica Rače, ribniki v Prekmurju, pa tudi drugi manjši ribniki po vsej Sloveniji so začeli oskrbovati trge ribo – za prehrano in poribljavanje. Danes se krap še vedno goji v ribnikih na tradicionalen način, pogosto v kombinaciji z drugimi vrstami rib (polikultura).

Slovenija letno proizvede približno 100 do 150 ton krapa. Ta številka ni visoka v primerjavi z drugimi evropskimi državami, vendar je proizvodnja pomembna, ker temelji na trajnostnih metodah. Slovenski krap prihaja iz naravnim razmeram podobnih ribnikov, kjer ribe rastejo razmeroma počasi, hranijo se z naravno hrano in dodano žitno krmo, kar daje mesu poseben okus. Ribogojstvo krapa v Sloveniji je tesno povezano z ohranjanjem mokrišč in biotske raznovrstnosti. Ribniki niso le gojitvena območja, temveč so tudi življenjski prostor številnih ptic, dvoživk in rastlin. Potrošnik z uživanjem slovenskega krapa podpira ohranjanje teh tradicionalnih kulturnih krajin, ki imajo velik naravovarstveni pomen. Krap je riba, ki jo lahko kupimo lokalno, pri slovenskih ribogojcih, brez dolgih transportnih poti. To

Sestavine za pečenega krapa s skorjico iz paprike in orehov odsevajo dušo jeseni.

pomeni manjši ogljični odtis in več podpore domačim kmetom in gospodarstvu. Poleg tega je krap cenovno dostopnejši od morskih rib, kar ga dela zanimivo izbiro za širši krog potrošnikov.

Krap pa ni le predmet akvakulture, temveč tudi ena najbolj cenjenih ribjih vrst za ribolov v Sloveniji. Številna jezera in ribniki so priljubljena destinacija za ribiče, ki lovijo krape v duhu »ujemi in spusti«. Še vedno pa kar nekaj ribičev krapa upleni (lani, na primer, dobrih 50 ton). S tem se povezuje kulinarika z rekreativno dejavnostjo, ki ima pri nas dolgo tradicijo. Krap je torej lahko riba, ki jo lahko cenimo tako v naravi kot na krožniku.

Meso krapa je čvrsto, sočno in bogato z beljakovinami. Vsebuje nenasičene maščobne kisline, vitamine in minerale, ki so nujni za zdravo prehrano. Njegov okus je nežen, a značilen, kar omogoča številne kulinarne priprave, od tradicionalne ocvrte ribe do sodobnih jedi, kot so fileji krapa s pečeno zelenjavo, krap na žaru ali celo suši iz krapovega mesa.

Recept

Sestavine za 2 osebi

- 2 fileja krapa (brez lusk in kože)
- sol, poper
- 1 žlička sladke mlete paprike (lahko je dimljena)
- maslo za premaz
- 3 žlice drobtin
- 3 žlice mletih orehov
- timijan
- 1 jabolko (npr. zlati delišes ali topaz)
- 1 hruška
- 1 korenček
- 1/2 gomolja zelene
- rastlinsko olje
- 100 g polente (instant)

Krap je kralj med sladkovodnimi toplvodnimi ribami. V Sloveniji ga, poleg šarenke, najpogosteje vlagamo pa tudi najpogosteje uplenimo.

Pečena gomoljna zelenjava in jesensko sadje se lepo poda k pečenemu krapu.

- 350 ml mleka + 150 ml vode
- 1 žlica bučnega olja

Priprava

Pečico segrejemo na 200 °C. Zelenjavo narežemo na kose ali palčke, jabolko na krhlje. Pokapamo z oljem, potresemo s soljo in timijanom, pečemo 25–30 minut, dokler se robovi rahlo ne zapečejo. V ponvi na suho popražimo drobtine in orehe, dodamo maslo in timijan, premešamo in odstavimo. Fileje posolimo, popramo in premažemo z maslom, zmešanim s papriko. Na ponvi jih popečemo 3–4 minute, obrnemo, posujemo z orehovo skorjico in damo v pečico (180 °C) za 5–7 minut, da se skorjica malce zapeče. Mleko in vodo zavremo, solimo, vmešamo polento, kuhamo nekaj minut. Dodamo maslo in pred serviranjem žlico bučnega olja.

Pivska spremljava

K jedi, kot je jesenski krap v orehovi skorjici, se lepo poda pivo, ki zna poudariti tako oreškasto toplino ribe kot sladkobo pečenih jabolčk. Klasična izbira bi bila jantarni ale ali ležak z rahlo karamelnimi notami.

Takšno pivo doda globino orehu in začimbi ter hkrati zaokroži nežno sladkobo zelenjave in krapovega mesa. Njegova zmerna grenkoba osveži usta in pripravi prostor za naslednji grizljaj.

Če želimo poudariti zemeljski značaj gomoljne zelenjave, se dobro obnesejo marčna piva (märzen) ali piva bock. Ta so bogatejša, polnejša in s svojo rahlo sladkobo ter toplimi toni slada ustvarijo sozvočje z jesenskimi sestavinami.

Za ljubitelje lažjih okusov je odlična izbira tudi pšenično pivo. Njegova nežna kislost in sadne note lepo uravnotežijo masleno polento in svežino pečenih jabolčk. Pšenično pivo s svojo peno in lahkotnostjo poskrbi za občutek čistine, kot bi v vdihu začutili meglo nad ribnikom.

Tudi brezalkoholne spremljave imajo posebno moč. Ob tej jedi bi se lepo podal jabolčni mošt ali domač jabolčni sok, rahlo hladen in ne presladek, ki poudari sezonski značaj krožnika. Kot alternativa lahko posežemo po brezalkoholnem pivu, ki ohrani strukturo in grenčico pravega, a omogoča nežnejši obred ob mizi. V obeh primerih ostane občutek povezanosti z naravo in jesenskim časom. Lahkotno, a polno doživetje.

Namesto zaključka

Ko se jesen razgrne nad ribnik in voda postane tišja, se krap spremeni v več kot le jed. V njem se zrcali mirna površina, ki pod seboj skriva življenje, v katerem se prepletajo spomini, vonji in barve. Na krožniku je vse to zbrano v en sam trenutek. Mehka toplina polente, sladkoba jabolčk in hrustljivost oreha, ki skupaj pripovedujejo zgodbo o času, ko narava utihne in nas povabi k mizi. Vsak grizljaj je kot jesen. V njem ni naglice, ni trušča, temveč le občutek, da svet počiva. Krap nas uči počasnosti, umirjenosti in sprejemanja ritma letnih časov, ki se ponavljajo, a vedno znova prinesejo drugačen ton.

V predstavljeni jedi je veliko tega, kar ponuja jesen: sladkoba jabolčk, zemeljski toni gomoljne zelenjave, toplina polente s kapljico bučnega olja in krap, oblečen v lastno skorjico s papriko in orehi. V vsakem grizljaju se začuti ribnik, obdan z gozdom in sadovnjaki, kjer se narava pripravlja na počitek, a hkrati ponuja svoje najlepše darove. To ni le obed, temveč majhen obred jeseni, poln spomina, ki ostane dolgo potem, ko se megla nad Rakitno že razblini.

Besedilo in fotografije: Jure Ušeničnik

File krapa s skorjico iz paprike in orehov

Jesenske barve (foto: Tine Šubič)